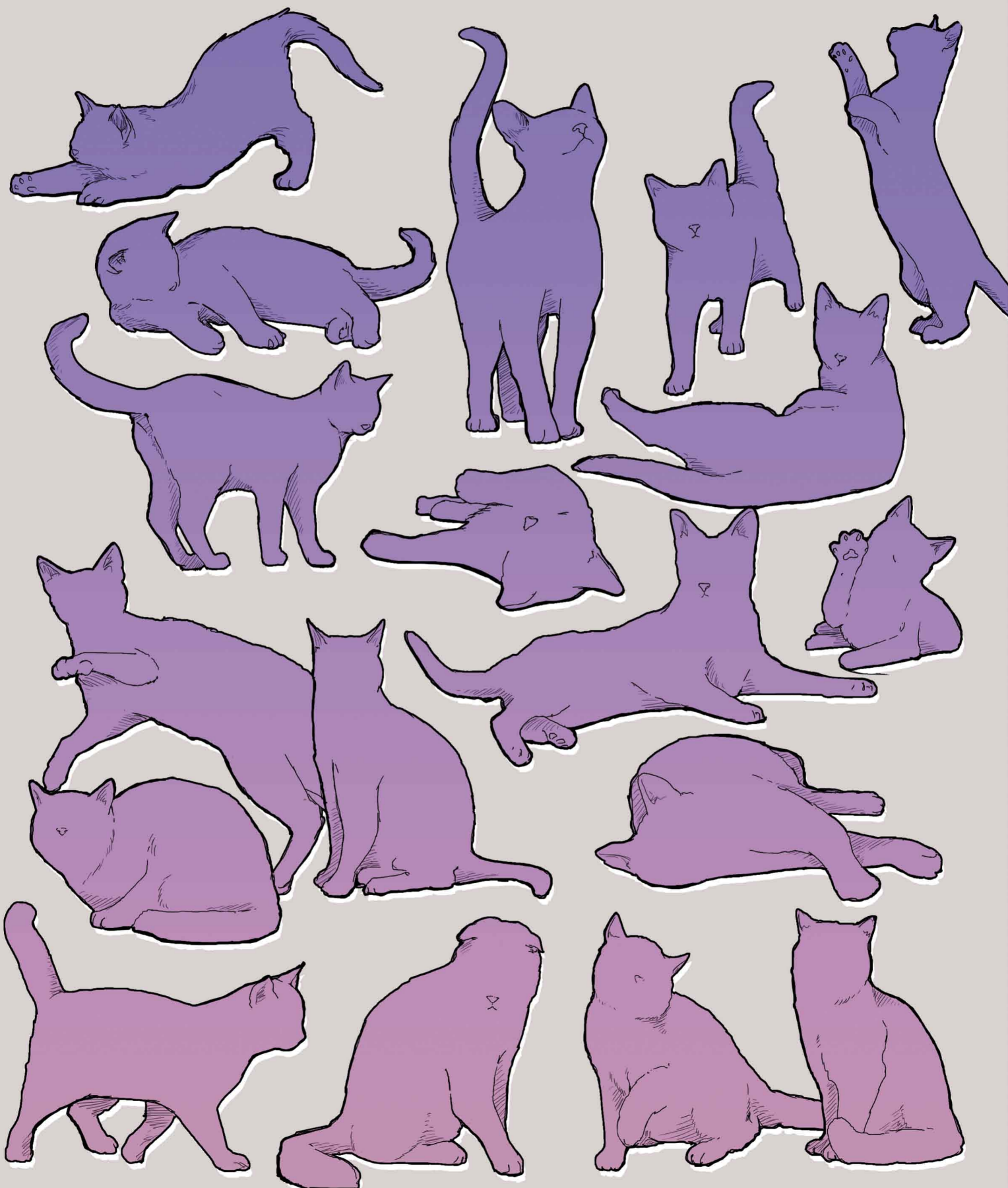
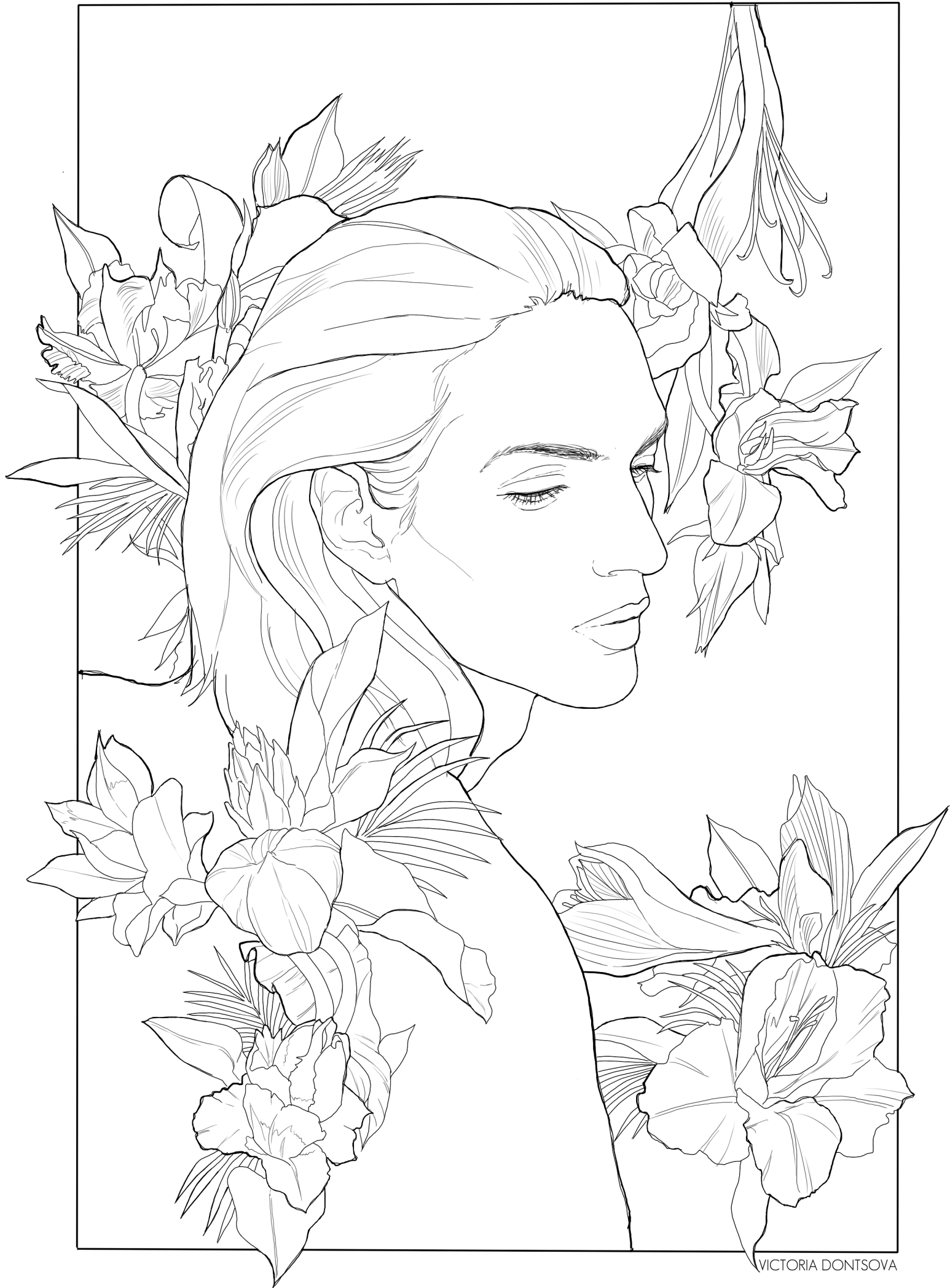

OPINIONES

FELISIANAE

LEDER

Hei igjen, kjære kattenelever! Vi har vært borte i nesten et helt år, men nå er vi endelig tilbake. Du som aldri har hørt om oss før, tenker kanskje "hva er dette her for noe?". Vel kjære *du*, vi er Kattens helt egen skoleavis. Vårt navn er *Opiniones Felisianae*, og i tilfelle du ikke har noe særlig peiling på latin, så betyr dette "Kattens mening". Skoleavisen har lange tradisjoner med mange velkjente forfattere og journalister på listen over tidligere medlemmer (visste du forresten at Nordahl Grieg var redaktøren på et tidspunkt?). Vi er stolte av å føre denne tradisjonen videre, og vi er alltid åpne for kreative sjeler og alle som har lyst til å bidra med noe.

I denne utgaven vil du finne mange spennende ting. En av årets absolutt store og hete saker er definitivt den nylig-innførte fraværsgrensen. Er du fortsatt litt usikker på hvordan den fungerer, vil du kunne finne svar i avisen, samt tankene som kattenelever og lærere har om den. Du kan også lese om feminisme og kritikk til mangelen av anerkjennelse for de ulike ideologiske retninger innenfor den. Dere som liker bøker og konstant jakter på noe nytt å lese vil også finne noe interessant her. For dere som har lyst på noe gøy, kan vi blant annet by på en quiz. Siden det snart nærmer seg jul har vi også noen koselige jule-sider her i skoleavisen som garantert vil få deg i julestemning!

God lesning!
Hilsen, redaksjonen.

REDAKSJONEN

Victoria Dontsova
Redaktør, illustratør,
layout

Pauline Tomren
Medredaktør, skribent

Synne Nesbø
Layoutansvarlig

Ida Søvik
Skribent

Izabel A. Nilsen
Fotograf, illustratør,
skribent

Kaja G. Helland
Skribent, fotograf

Elina Totland
Skribent

Esther Zijerveld
Skribent, layout

Andrea S. Rundhovde
Skribent

Anna E. Revheim
Skribent, illustratør

Yola Keenlyside
Skribent

Amalie Austgulen
Skribent, illustratør, layout

Hanna Kozak
Skribent

Mia Caroline Stavland
Skribent, layout

Bidragstere:

- ★ Max Cao
- ★ Jeremias Leppanen
- ★ Marie Louise Olsen Hasselgren
- ★ Thea Bergh

BØKER DU TRENGER Å LESE

- *"Trenger" er vel å ta litt hardt i, men du skjønner hva vi mener.*

Av: Elina Totland og Sara Ruyter
Illustrasjoner: Victoria Dontsova

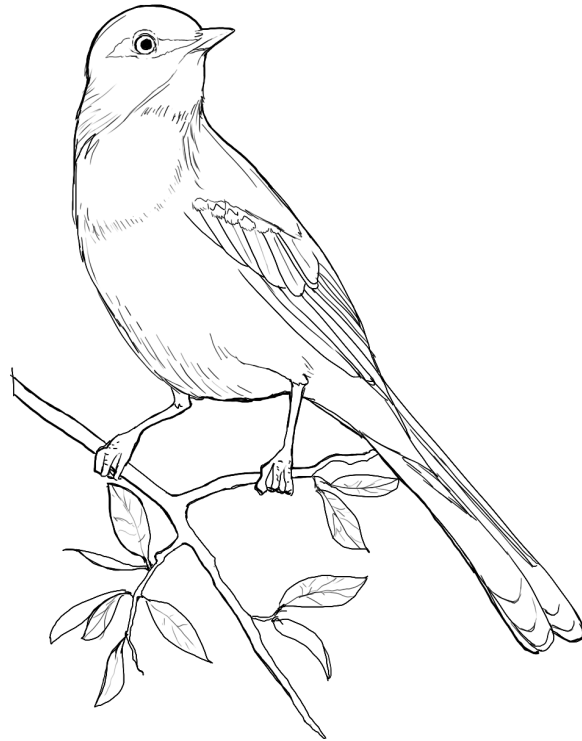
Drep ikke en sangfugl

Forfatter: Harper Lee

Utgitt: 11. juli 1960

Sjanger: Dannelsesroman

Denne boka har vunnet Pulitzer prisen, filmatisert i 1962, og er i dag regnet som en av de store amerikanske klassikerne. Boken utforsker rasisme og borgerrettigheter i sør-statene på 1930-tallet. Gjennom Scouts (på norsk: Småen) øyne ser vi faren, Atticus, som forsvarer en farget/svart mann tiltalt for å ha voldtatt en kvinne. Hvis du ser på deg selv som en person uten følelser, vil denne boken forandre det perspektivet. Siden denne boken er satt til 1930-tallet, når den store depresjonen regjerte, får vi en liten jentes syn på fordommer og diskriminering. Noe som gir oss en ny vinkling på tøffe temaer. Dette er for min del det som gjør denne boken bra.

Magikerne (Magikerne #1)

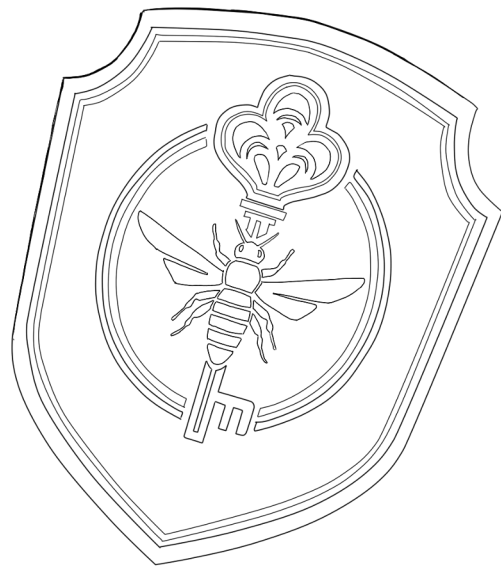
Forfatter: Lev Grossman

Utgivelsesår: 2009

Sjanger: Fantasy

Quentin er begavet, men ulykkelig. Han er et geni, men også hemmelig fascinert av en serie fantasybøker for barn plassert i et land kalt Fillory. Som de fleste ungdommer, antar Quentin at magi ikke finnes, men når han blir akseptert på den magiske skolen Brakebills Universitet, virker det som hans drømmer er i ferd i å gå i oppfyllelse. Likevel, i motsetning til barnebøkene hvor alt er lyst og godt, oppdager Quentin at hans nye verden av magi er mye mørkere og farligere sted enn han noensinne kunne forestilt seg.

Enhver person som vokste opp med ønske at magi er ekte vil elske denne boken. *Magikerne* er en bok om magi og fantasier, men ta ikke dette for å være en barnefortelling. Grossmann utforsker de mørkere aspektene av en magisk verden, og historien har et snev av skrekk. SVARTE MAISKOLBER, BARE LES DEN! HØYESTE ANBEFALING!

Den hemmelige historien

Forfatter: Donna Tartt

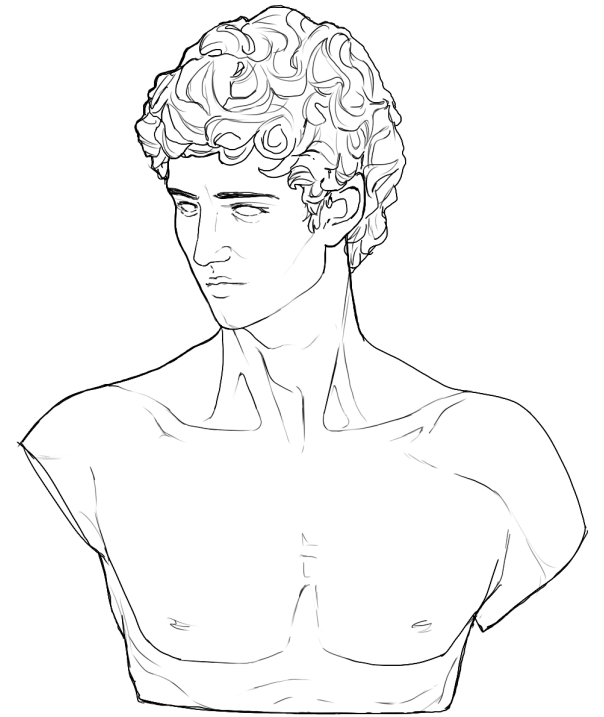
Utgivelsesår: 1992

Sjanger: Roman, psykologisk thriller

I en alder av 21 år, forlater den ulykkelige Richard Papen et kjedelig liv i California for å begynne på en eliteskole i New England, hvor han blir akseptert i den eksklusive gammelgresk-klassen. Under innflytelsen av deres karismatiske professor, oppdager Richard og resten av medelevene en ny måte å tenke og leve på, som er en verden unna deres ordinære eksistens. Men Richard og resten av studentene er bundet av en forferdelig hemmelighet - en hemmelighet vil ende med døden til en av dem.

Den hemmelige historien er en roman som handler om idéer og mord. Donna Tartt har ikke bare skrevet om de typiske klisjéene dop, sex og rock n´roll, men boken har også en anelse av mørke og skrekk.

Det er lenge siden jeg har blitt så oppslukt i en bok som denne. Jeg anbefaler denne boken til lesere som liker filosofisk tenkning og litteratur. *Den hemmelige historien* er realistisk og spennende, samtidig som Tartt greier å flette inn greske legender. Helt ærlig så er jeg ikke helt sikker på hva jeg forventet av boken når jeg begynte å lese den, men dette er en av bøkene du leser ferdig for å så lure på hva du skal gjøre med livet ditt videre. KAN DU SØREN MEG BARE LESE DEN, NÅ?!

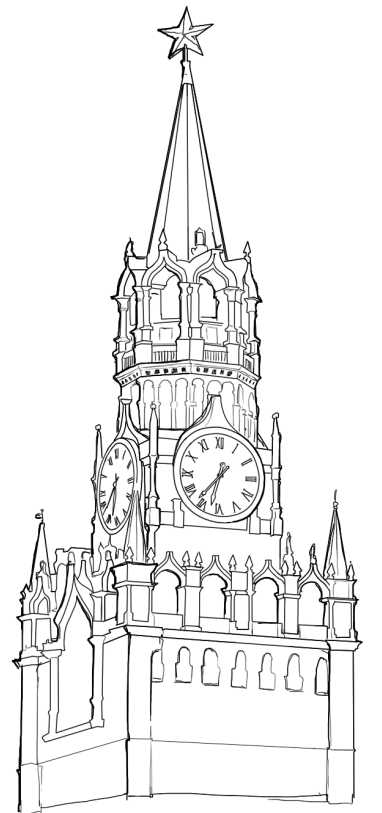
Putin - mannen uten ansikt

Forfatter: Masha Gessen

Utgitt: 1 mars 2012

Sjanger: Politisk roman

Jeg innrømmer det, denne boken er ikke for alle. Men om du tilfeldigvis skulle like å lese om en farlig mann som greide å få makten i Russland – be my guest. Når jeg først begynte å lese denne boken føltes det som at jeg leste noe strengt hemmelig. Jeg var HELT sikker på at russiske spioner kom til å banke på døren min og bortføre meg (det skjedde ikke, da). Men dette vil gi deg en liten forståelse av følelsen du får når du leser denne boken. Masha Gessen, som er forfatteren av boken, er også en russisk journalist som har gjort veldig god research og forklarer godt i boken sin. Det som er imponerende er at hun har greid å dekke rundt 25 år av russisk politikk på 304 sider. Så viss du føler trangten for å tenke at alle er russiske spioner, eller muligens bli mer redd for hvor smart og skummel Putin er, så kan jeg låne deg boken. Men så klart må det bli i en av Bergens mørke bakgater rundt midnatt – for man utveklser jo ikke hemmelige dokumenter midt på dagen, liksom..

PEPPERKAKE smakerne

Tekst av: Mia Stavland Illustrasjoner: Amalie Austgulen

Redaksjonen i Kattenavisen har utført årets smakstest! Vi tok turen rundt i Bergen sentrums dagligvarebutikker for å finne de aller beste ferdigstekte pepperkakene på markedet i år. Redaksjonens eksperter på ingefærkjeks og julestemning har vurdert hele syv ulike pepperkaker for at du skal kunne spare penger og fremdeles kjøpe butikkenes beste, både på smak, pris og næringsinnhold. Dette er bare redaksjonens meninger, så det er lov å prøve ut selv.

Berthas Økologiske Pepperkakehjerter

37.90,- for 350g

Ett ord: **skuff**. Selv økologiske produkter kan svikte å fylle kravene til smak. Disse pepperkakene smakte kun papp, var altfor mørke i farge og altfor harde å bite i. De får minus for smak og konsistens, men selvsagt et bonus for å prøve å bevare det biologiske mangfold og for det fine designet på emballasjen. Ellers er prisen ikke så verst, med en vanlig pris for en grei mengde pepperkaker, det eneste er at pepperkakene ikke smaker noe særlig.

Terningkast:

Berthas Bertil Pepperkaker

36.90,- for 350g

Pepperkakemenn med et brukket ben er søte og bærer preg av detaljer, men allikevel smaker de også papp. Med en kg-pris på litt over hundrelappen kompenserer det for de 15% med produkt som forsvinner i Bertils frastjølet ben, så du får likevel nok pepperkaker for prisen. De smakte litt som vanlige kjeks, samt var kantene litt i overkant mørke, nesten brent. I forhold til andre pepperkaketyper er innholdet av sukker og fett helt gjennomsnittlig, og boksen gir et pluss med gjennomtenkt design. Berthas Bertil pepperkaker er et søtt alternativ med grei presentasjon, nesten litt overfladisk. Mye trekk for smak, men utenom det, er konsistens, pris og emballasje helt ok.

Terningkast:

Berthas Pepperkakefigurer

33.50,- for 200g

De største pepperkakene for den største prisen pr kg. Fint pyntede pepperkakesnømenn med hvit sjokolade for å etterligne bakerens særegne pepperkaker med både knapper og ansikt. Innpakket i plastikk, noe som fører til dårligere holdbarhet og fare for at pepperkakene brekker, samt relativt få, men store pepperkaker. Tykkelsen er god, og aromaen er tilnærmet lukten av pepperkakebyen, en definitiv julestemningsgaranti. De bærer preg av å være hjemmelaget og konsistensen er verken for sprø eller for seig. Smaken er derimot altfor mild.

Terningkast:

Sætre Pepperkaker med smør

47.50,- for 375g

Enda en plastboks med rødt juledesign fylt med 375g pepperkaker med smør, altså ikke-vegetar pepperkaker. For vår del smakte de litt for mye av karamell, såpass mye at det overskygger pepperkakenes kryddersmak. Det reflekterer kanskje den høye mengden sukker disse pepperkakene inneholdt. Et pluss i boken for variasjon i former, med både pepperkakegriser og pepperkaketrær– et reelt tilbakeblikk til barndommen og pepperkakebaking. Dette er et godt alternativ for folk som styrer unna oljer, og som ellers foretrekker litt søtere pepperkaker.

Terningkast:

Berthas Pepperkaker

14.90,- for 300g

Berthas er definitivt den største produsenten av pepperkaker, og deres ordinære pepperkaker i gjennomsliktig plastboks slo an hos redaksjonen. For den lave prisen får man både gode og autentiske pepperkaker med mindre fett enn deres andre utvalg. Formen minner om juletreffest og julebukk som barn, og er en klassiker som mange kjenner igjen. Smaken er veldig god, med god balanse av krydder og sødme, og en sprø konsistens. Dette er et alternativ til pepperkaker man kan kjøpe til større forsamlinger eller for å få en god, autentisk pepperkake til en veldig god pris.

Terningkast:

Bjørken Pepperkaker

14.90,- for 300g

I konkurransen mot Berthas Pepperkaker om å være butikkenes beste og billigste pepperkaker vinner Bjørken med grunnlag i smak, aroma og konsistens. De har en nærmest perfekt smaksbalanse mellom ingefær og kanel, med en ekte duft av jul og hjemmelagde pepperkaker. Pepperkakene til Bjørken smelter på tungen og er også en klassiker man finner på kaffebordet til enhver tid i juletiden. Den gjennomsliktige plastboksen funker fint, men er gjengjeld for den lave prisen. Ellers er pepperkakene til Bjørken mer enn hva du betaler for, og redaksjonen anbefaler!

Terningkast:

Sætres Beste Pepperkaker

68.50,- for 450g

Sætres beste pepperkaker; om ikke alles beste pepperkaker. I en elegant metallboks med individuelt innpakkede bunker med runde pepperkaker får du virkelig kvalitet for prisen. Drøye sytti kroner for 450g er ikke en dårlig pris når du får en allsidig metallboks på kjøpet, med elegant design som gjør dette produktet i stand til å kunne gis bort i gave. Ikke minst er disse pepperkakenes smak aller best i test. De smaker både autentisk og godt, med en perfekt tykkelse og lukt som minner sterkt om pepperkakebyen. I tillegg slo disse aller best an hos redaksjonens egen blindtester, og vi gir disse pepperkakene en stor tommel opp på både smak og pris. Er du på utkikk etter de best smakende pepperkakene i byen, som både er estetiske, praktiske og som smelter på tungen anbefaler vi å bruke pengene på disse.

Terningkast:

DETTE SKAL NORGE GJØRE FOR PARISAVTALEN

Av **Yola Keenlyside**

Det ble satt høye mål på klimatoppmøtet i Paris som ble vedtatt 12. desember 2015. Til sammen ble 195 land enige om å kutte klimautslippene. Kravene som ble satt er at den globale oppvarmingen ikke skal overstige 2°C og det skal etterstrebis å begrense oppvarming til 1,5°C. Få forventet at klimaavtalen skulle tre i kraft før 2020, derfor er mange veldig positive til avtalen som trådte i kraft 4. November i år. Første klimatoppmøte (COP 22) for partene som er involvert i parisavtalen er allerede over for i år. Klimamøtet varte fra den 7.-18. November og tok sted i Marrakech (Marokko).

Norge var et av de tidligste landene som formelt sluttet seg til avtalen, 21. Juni i år. I tillegg har USA og Kina, to av de største og viktigste landene i verden, ratifisert avtalen i september. Hva innebærer denne avtalen for Norge, og hvordan tenker regjeringen å følge opp kravene som ble satt?

Hvilke mål har Norge satt og hvordan skal målene følges opp?

Alle land som er med i avtalen skal lage en egen nasjonal plan for å nå målene som ble satt under klimaavtalen. Planen skal fornyes hvert femte år fra og med 2020, og hver gang skal den bli mer ambisiøs. Den skal inneholde hvordan landene har tenkt å kutte utslippene, i tillegg til hvor mye de skal kutte. Norge har satt som mål å redusere klimagassutslippene med 40% til 2030, sammenlignet med utslippene fra 1990. For å følge opp målene skal det lages et utslippsbudsjett.

Norge skal samarbeide med EU for å nå målene. Dette innebærer at det ble enighet om at Norge skal kutte 40% utslipp av ikke-kvotepliktige sektorer som transport, jordbruk, bygg og avfall. Legg merke til at det ikke innebærer olje-og gass virksomheten, industrien og flytrafikk.

Det er fordi det betales kvoter for disse utslippene, dvs det forurenses like mye i disse sektorene, men Norge betaler seg ut av det.

Hvordan skal Norge kutte sine klimagassutslipp?

Miljødirektoratet anslår at det er mulig å kutte halvparten av utslippene i transportsektoren som utgjør en tredjedel av utslippene i hele landet. Det skal bli lettere for folk å bruke elbiler. I tillegg skal det bli mer lønnsomt å bruke Biodrivstoff. De som kjøper elbil slipper noen statlige avgifter, bompenger og sparer energiutgifter. For å gjøre det mer praktisk å kjøre elbil har Enova, et statsforetak, begynt å støtte utbygging av flere hurtigladere. Dette vil gjøre det lettere for å kjøre lange turer med elbil. Enova skal også gi støtte til el-ferger og skip som bare skal gå på strøm! Den største jobben blir nok å få ned utslippene i tungtransporten og det forventes at busser, lastebiler og varebiler også skal gå på elektrisitet.

“Regjeringen drømmer om storprofitt fremfor mindre utslipp” - Alva Førund

”Norge må få fingen ut av oljen” ifølge Leder av Hordaland NU

Leder av Hordaland Natur og ungdom, Alva Thingnes Førund, mener at Norge og andre klimaverstinger som signerte avtalen, ikke har gjort nok for å følge opp kravene i parisavtalen.

”Statsbudsjettet for 2017 er et eksempel på hvordan regjeringen drømmer om storprofitt fremfor mindre utslipp”, mener Alva.

Det nye statsbudsjettet satser på økt kollektivtransport, og spesielt øker satsingen på jernbanen. Dette er fantastiske tiltak, men er ikke nok når regjeringen samtidig legger til rette for åpning av stadig nye oljefelter, også i viktige men sårbare naturområder som Lofoten og Arktis. Oljesatsningen betyr fortsatt fossilfyring og økte CO2-utslipp, påpeker NU - lederen. Oljen som blir pumpet på norsk territorier, tilsvarer 1,5% av hele verdens CO2 utslipp, i følge The Guardian. Det er alt for mye. Men den norske regjeringen vil altså fortsette å satse på olje samtidig som klimaavtalen er signert. Dette betyr i realiteten at regjeringen ikke gjør nok for å følge opp vedtakene i Parisavtalen, men snarere saboterer dem, sier Alva.

Har du tro på planen som ble laget for å følge opp kravene i parisavtalen?

«Det er ikke nok å bare redusere utslipp på sektorene uten kvoter, som jordbruk og transport. Regjeringen må i tillegg være med å redusere utslippene fra verdens oljeforbruk. Det må rett og slett legges en plan for å redusere norsk olje og gassproduksjon, i stedet for stadig å tildele nye og nye leterettigheter.

Det må tilrettelegges betydelig mer på kollektiv og tilsvarande mindre på personbiltrafikk.

Norge må bli mindre avhengig av olje som både energi og inntektskilde. Vi har forpliktet oss til å ta store tak i vår miljøpolitikk, derfor trenger vi konkret omstilling i måten vi behandler naturgrunnlaget og ressursene våre på. Og, vi må tenke internasjonalt, fordi klimaendringene rammer hele verden. Ved den omfattende oljeeksporten fra Norge utover i verden, sitter Norge nå og tjener penger på oljeforbruket, en hovedgrunn til verdens CO2-utslipp, klimaendringer og med enorme konsekvenser for livet på jorda. Som et av verdens rikeste land må Norge være et foregangsland, ikke en profitør av verdens ulykke.» Alva Førund.

NU aksjonerte i Paris under Parisavtalen

Derfor meddeler hun at NU sammen med organisasjonen Greenpeace i år, saksøker den Norske Staten for lovstridig oljeboring som strider mot grunnlovens paragraf 112. For å lese mer om denne saken anbefaler hun å gå på deres nettside nu.no.

Om Parisavtalen:

- Avtalen skulle tre i kraft når minst 55 land som står for minst 55% av klimautslippene har sluttet seg til avtalen. Dette skjedde etter 4. Oktober når EU parlamentet sluttet seg til avtalen.
- I dag er 78 stater med i avtalen, mens 101 land fortsatt vurderer å bli med.
- Rike land skal bidra med penger til å hjelpe fattige land med å kutte utslippene.
- Alle land skal rapportere sine utslipp hvert femte år fra og med 2023.
- Målet er å nå toppen for klimagassutslipp så fort som mulig. Etter det skal verden bli klimanøytral. Klimanøytral betyr at utslippene ikke blir større enn det som man greier å fange opp eller fjerne.

Det udefinerte F-ORDET

Av Pauline Tomren

Illustrasjon: Victoria Dontsova

Lenge vart feminismen rekna for å vere sinte, hysteriske og BH-brennande kvinner som ropte ut i protest dersom ein mann skulle vere uheldig å sjå for lenge i deira retning. No har dette synet på rørsle endra seg i vesten, og namnet har fått ein annan betyding: Den symboliserer "like rettigheter for alle". Seier dei.

Likevel er det mange som ikkje ønskjer å identifisere seg med ideologien da den "diskriminerer menn". Seier dei. Så kva er det eigentleg feminismen står for i dag? Og kvifor oppfattast noko som skal arbeide for likestilling som diskriminerande?

Da feminismen nådde sitt høgdepunkt i 2014 var mange av Hollywoods stjerner raske med å slutte seg til trenden. Ei av dei som likevel ikkje valte å identifisere seg med den, var ingen andre enn Shailene Woodley fordi "the idea of 'raise women to power, take the men away from the power' is never going to work out because you need balance". Dette er berre eit av mange utsegn som har fått Woodley kritisert for sin manglande kunnskap om ordets betyding. I kommentarfelt til intervju og videoar kor ho har uttalt seg om feminismen raser det nemleg av feministar – både kvinner og menn – som meiner at ho har misforstått ideologien fullstendig.

Når ein driv nettsøk for å finne ut kva som faktisk ligg bak ordet "feminisme" kjem ein raskt til ulike sider som alle har ei meining om

saka. Det kjem tydeleg fram at essensen er målet om å fremje rettane til kvinner. Korleis- og i kva grad dette faktisk skal gjennomførast ser det derimot ut til å vere mykje usemje om: Der *Urban Dictionary* påstår at feminismen er erkjenninga av at kvinner er menneskjer, er det som går mest igjen "kampen for at kvinner og menn skal ha dei same rettane".

Dei mange syna på kva den politiske rørsle faktisk går ut på, kan gjere at heile konseptet verkar forvirrande og uorganisert, men som dei fleste andre ideologiar har feminismen ulike retningar internt. Mange kjenner til dei største retningane innanfor feminismen. Deriblant radikal- og liberal feminisme, men vi finn også mindre ideologiske retningar som er ukjent for mange. Blant anna finst det økofeminisme, separatistfeminisme og fransk feminisme. Der liberale feministar meiner at likestilling kan oppnåast ved lovendringar, tykkjer separatistfeministar at den einaste måten å arbeide for likestilling er ved å fremje jenter – utan at menn skal få ta del i kampen -.

Når det er såpass store skilnadar mellom dei mange greinene til feminismen, ser vi at det ikkje er ei enkel oppgåve å skulle presse dei saman i ein kort definisjon. Likevel verkar det som om mange journalister og skribentar har det klart for seg kva alle feministar burde meine og tenkje. Noko som ofte går igjen når ein feminist kritiserer ein annan, er den stadige bruken av orda *hennar* og *hans*. "Eg definerer meg ikkje med feminismen hennar/hans" er ei frase som dukkar opp i nesten annankvar artikkel relatert til temaet. Dette såg vi eksempel på då feminist- og likestillingsaktivist Emma Watson fremma "He for She"-kampanjen. I starten fekk ho ståande applaus frå alle kantar for arbeidet sitt, men etter kvart har ho også blitt kritisert for å bruke feil taktikk

i kampen. Nokre meiner nemleg at ho ved å be menn arbeide for kvinners rettigheter får det til å verke som om kvinner trenger prinsar i skinnande rustning for å redde dei frå nøda, for å vere ein "white feminist" og fordi ho takka ja til rolla som Belle i *Skjønnheten og Udyret*.

At ein kritiserer nokon som lever etter same ideologi som ein sjølv er ikkje noko nytt, men forfattarane av artiklar som gjer nettopp dette ser ut til å ignorere at det finst meir enn ein form for feminisme. Mangelen på informasjon om dei ulike retningane gjer at feminismen blir framstilt som om det berre er éin fasit for kva ein kan meine. Da er det kanskje ikkje så rart at heile konseptet forvirrar folk og gjer at dei ikkje ønskjer å identifisere seg med rørsle?

No ser det berre ut som ei stor, forvirrande og sterkt krydra suppeoppskrift som ingen kan alle ingrediensane til. Dette fungerer dårleg for dei som er allergikarar: Dei veit ikkje om det er nøtter i suppa. Og dei veit ikkje at det finns ei oppskrift utan nøtter.

Sjølv om dei fleste ideologiske retningar innanfor feminismen vil kjempe for likestilling for kvinner, menn og dei av andre kjønn, er det ikkje sånn at alle gjer det. Men dersom feministane sjølv hadde vore flinkare til å presisere dette, ville det kanskje bli sett på som det det er: Eit tre med mange greiner kor stammen er ønsket om å fremje rettane til kvinner.

alvorsprat: FRAVÆRSGRENSEN

Tekst: Ida Søvik Bilder: Kaja Grotnes Helland

Det nye vedtaket fra Stortinget har skapt stor oppstand dette året. Bli med Katten-avisen, der vi bryter ned fraværsgrensen og snakker om hva den har bidratt med siden den ble innført.

Fraværsgrensen innebærer at elever ikke får karakter i fag der de har hatt mer enn 10% udokumentert fravær. Når du leser denne regelen er det vanskelig å se hva problemet er. Hva er alt dette oppstyret rundt denne nye grensen, egentlig? Hvordan kan det ha seg at elever har samlet seg sammen for å motarbeide den, sammen med leger og kjøreskoler?

Vi må ha en liten alvorsprat, der vi bryter ned fraværsgrensen og snakker om ringvirkningene den har. Er du en av de som har engasjert seg veldig i denne saken, eller er du en av de som bare *fulgte strømmen* da det ble appellert til å streike? Kanskje du til og med er en av de som nå har blitt så lei av hele samtaleemnet at du himler med øynene, bare ved å høre ordet *fraværsgrense*? Vel, i så fall er denne artikkelen i *vertfall* noe for deg!

Hva folk tror om fraværsgrensen

10% udokumentert fravær vil si at du kan være syk opptil 19 dager, siden dere har 190 dager til sammen. Så hvorfor klager dere? Nei, der tar du grundig feil, for det er nemlig ikke sånn det er i det hele tatt!

Det er mange som tror dette når det kommer til fraværsgrensen – det er jo lett når nøkkelordene er 10% og *fravær*. Men visst vi ser nærmere på det, så ser vi at vi *umulig* kan ha *opptil* 19 dager med udokumentert fravær. Men hvorfor er det sånn? Politikerne som er for denne grensen liker jo ofte å bruke dette som et motargument.

Hvordan fraværsgrensen egentlig fungerer

Det mange misforstår, er at grensen ikke gjelder 10% fravær totalt, men 10% fravær i *hvert enkeltfag*! De minste fagene, som gym, har 56 klokketimer i året. Dersom disse blir holdt i dobbeltimer – noe de blir på Katten – bryter man 10% – grensen hvis man er borte fra 4 av dem. Kanskje dette ikke var så ille likevel? Hvor stor sannsynlighet er det for at *du* er borte 4 dobbeltimer, eller fire dager da det er gym? Noen må ha sett hvordan vi senket skuldrene, for plutselig gjaldt det ikke for hele året – men for hvert

halvår! Noe som gjør at fraværet også blir halvert. Så i stedet for opptil fire dager udokumentert fravær, blir det to. Overstiger du, kan du miste halvtårsvurdering i gym dette høstsemesteret – og overstiger du disse dagene neste år, kan du glemme standpunkt karakter i gym.

"Skal legene virkelig bruke sin tid og sine ressurser på ufarlige sykdommer?"

Hvem andre er fraværsgrensen urettferdig mot?

I vår var det protester mot den kommende fraværsgrensen, der videregående elever streiket for å hindre at regelen ble vedtatt. Det hele roet seg ned da ble sommerferie, men allerede *første* uke ut i det nye skoleåret begynte debatten å bygge seg opp igjen. Bare at denne gangen var det ikke bare elevene som hadde noe på hjertet.

Vi har gått igjennom hvor urettferdig grensen er mot oss, men hvem andre er den urettferdig mot? Allerede første uke ut i det nye skoleåret, kunne legene merke konsekvensene av vedtaket, og hvordan den nye fraværregelen skapte vansker for dem. Du kan tenke deg hvor mange som ble stresset da de fant ut at de ble syke rett etter ferien, og hvor mange som skyndte seg til legekontoret. For å få legeerklæring på høy feber og rennende nese. Legekontorene ble da overfylt av syke skoleelever som trengte en attest for å bekrefte at de hadde vært syke. Det at legene brukte så lang tid på å skrive sykemeldinger, gjorde at debatten igjen blusset opp. Skal legene virkelig bruke sin tid og sine ressurser på ufarlige sykdommer? Hva med de som virkelig trenger hjelp? Og dersom elevene ikke gikk til legen den dagen de var syk, er det sånn at de må ofre andre skoletimer for å dra til legen?

Kjøreskolene ble også *rammet*, for kjøretimer ble fort nedprioritert etter innføringen av fraværsgrensen. De fikk plutselig massevis av timebestillinger etter skoletid, og dette førte til at kjøreopplæring på kvelder og helger ble mer ettertraktet, noe som igjen fører til at kjørelærerne får uvanlige arbeidstider.

Nestleder i *Trafikkforum*- organisasjon for

trafikkklærere og skoler, Inge Jonstrøm, fortalte NRK i et intervju at det vil bli vanskelig for eleven å få med seg trafikkopplæringen etter en syv timers skoledag. Han sa dessuten også at trafikkopplæringen blir dermed dårligere, noe som fører til at elevene må bruke mer tid, dermed mer penger, på å ta førerkortet.

"Allerede andre-tredje uken inn i det nye skoleåret, herjet feber, hoste og influensa ved Katedralskolen."

Fraværsgrensen ved Katten

La oss nå vinkle det litt inn mot hvordan den nye fraværsgrensen påvirker Katedralskolen. Vi begynte på skolen 18. august, sammen med resten av Norge, og for så vidt ante fred og ingen fare. Det var i de neste ukene framover at vi skulle se hvordan fraværsgrensen gjorde skolelivet vårt *litt* mer komplisert. Allerede andre-tredje uken inn i det nye skoleåret, herjet feber, hoste og influensa ved Katedralskolen. Dersom dette hadde skjedd i fjor ville elevene blitt hjemme – der de hører hjemme – når de ble syke. Men siden fraværsgrensen skremte mesteparten av elevene, kom de på skolen likevel! Og hva skjedde da? Jo, det førte jo selvfølgelig til at flere ble syke –og at de igjen møtte opp på skolen. Dette førte til at flere ble syke, og at det tok lengre tid før det roet seg ned igjen. Helsesøster Astrid Steinsland har fått mange sjuke gjennom døra, på jakt etter sjukemelding.døra, på jakt etter sjukemelding. – Ja, det kommer flere elever til meg, forteller hun til skoleavisa. Mange er bekymret for fraværet, selv om mange ikke har grunn til å være det. Når det kommer til hygiene og spredning av sykdom, svarer hun at det *er* en del som møter opp på skolen – selv om de burde være hjemme – med blant annet feber.

Positive sider ved fraværsgrensen?

Men hvorfor innførte de dette nye vedtaket? Det kan ikke ha vært for å gjøre ting vanskelig for oss – tvert imot. Fraværsgrensen ble innført for å motivere flere elever til å møte opp på skolen- eller for å hindre flere elever fra å skulke. Ifølge en undersøkelse gjort av Forskning.no i 2013, viste det seg at annenhver elev på videregående har skulket. *Det* er et skremmende høyt tall! Spesielt når Norge er et av de landene som bruker flere millioner – om ikke milliarder – kroner på utdanning. Av skattepengene, går 100 000 kr til per videregående elev. Så er virkelig det å møte opp på skolen for mye å be om?

Positive sider ved denne grensen er at nå har

fravær-prosent senket seg dramatisk! Og når elevene møter opp, blir det lettere for lærerne å gjennomføre det de har planlagt for undervisningen og slipper å bruke sin tid på å registrere fravær på de som ikke dukket opp.

Hva er problemet med fraværsgrensen?

Selv har jeg blitt spurt av foreldre, besteforeldre, onkler og så videre: *Hva er problemet med fraværsgrensen?* Du kan jo bare se for deg ansiktet mitt idet jeg prøver å uttrykke hvor irritert jeg er, hvor urettferdig den er mot oss og hvordan ikke høres bortskjemt ut når jeg sier det. For det å gå på videregående i dag, er ikke sånn som det var for *så* og *så* mange år siden. Det er helt annerledes, det stilles helt andre krav og dessuten blir det forventet *så mye mer* av elevene. Dermed blir fraværsgrensen bare enda et stress-moment i vår hverdag, enda en ting å bekymre seg over. Samtidig så skjønner jeg at fravær i Norge *må* ned, for det kan ikke fortsette sånn lengre. Vi har nå sett at fraværsgrensen klarer å få ned dette fraværet – men til hvilken pris?

Roald Bøe, Lærer

Hva synes du om fraværsgrensen?:

Litt strengt med absolutt grense. Jeg synes at man burde kunne vurdere fra person til person da det er mange ting som kan gjøre at du godkjenner. Den burde være mer fleksibelt. Kommunen har sett behov for å sette tak, elevene burde kjenne seg mer redd for å skulke.

Hvordan synes du de kan forbedre fraværsgrensen?:

Jeg ser at på en nærliggende skole(Amalie Skram) kan man kan ta igjen timene man har mistet. Ellers burde man hatt en høyere grense: 10% er lett å nå i fag med få timer og blokkdag.

Har du merket at det er mindre fravær?:

Både ja og nei. Det er vanskelig å si. Tenker å se mer etter. Det er noen som prøver å komme selv om de er syke, og det er noen som fremdeles har stort fravær. Jeg tror fraværsgrensen er bra for de fleste, men det er alltid noen som ikke følger.

Iver Rolvsjord, 1A

Hva synes du om fraværsgrensen?

Forstår tanken bak, men for folk som sliter er det ikke den beste løsningen.

Hvordan synes du de kan forbedre fraværsgrensen?

Jeg synes de kan øke grensen, og hvis noen har problemer kan de avtale med rektor.

Har du merket om det er mindre fravær?

Tja, er ikke helt sikker. Jeg har ikke så mye fravær selv, men har hørt at andre har mindre.

Astrid Steinsland, helsesøster

Hva synes du om fraværsgrensen?

Den har både fordeler og ulemper, men mange opplever mye stress. Det er viktig at syke er hjemme. Jeg ønsker at elever selv skal kunne vurdere egen helse. Fastlegen har ikke behov for "halvsyke" på kontoret. For noen er det greit med strengere regler så man lærer at man ikke kan velge selv om man skal komme på jobb eller ikke. Nå ser vi at det er flere syke som kommer på skolen enn før.

Hvordan synes du de kan forbedre fraværsgrensen?

Man bør først se på hvordan den fungerer i praksis.

Har du merket forskjell etter at fraværsgrensen ble innført?

Jeg synes det er vanskelig å si selv, men vet om flere lærere som sier det har blitt bedre.

Hva med dem som er psykisk syke?

Jeg prøver å få ut informasjon om at hvis du er psykisk syk, må du ha bevis. Det er vanskeligere å få godkjent fravær om du er psykisk syk enn fysisk syk. For dem som sliter, fører fraværsgrensen til enda mer stress.

Ingvild Veland, 3A

Hva synes du om fraværsgrensen?

Jeg synes ikke den er helt ille, har noen gode poeng. Den er litt for streng, og det er for mye styr å få godkjent fravær.

Hvordan synes du de kan forbedre fraværsgrensen?

Ved å gjøre det enklere for folk å få godkjent fravær, som for eksempel at man ikke må gå til lege. De kan gjøre det slik at foreldre kan sende melding. Det er for tungvint å gå til lege hvis du er forkjølet eller ikke er alvorlig syk.

Hva synes du om at legene er opptatt med skoleelever?

Det er så teit at legevaktene er fulle av halvsyke folk som trenger godkjenning. Det er unødvendig bruk av legers tid og penger.

Emma Cornell, 2A

Hva synes du om fraværsgrensen?

Vi bør ha en fraværsgrense, men prosenten er for lav. Det er dumt for dem som trenger hjelp, og passer for dem som ikke har det ille. Jeg har selv måttet gå syk i gymtimen. Passer for dem som ikke har noen problemer.

Hvordan synes du de kan forbedre fraværsgrensen?:

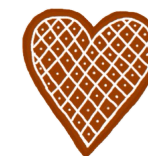
De burde øke grensen til 20-25%, men ikke for mye. Da er det lett å ikke bry seg om den.

Har du merket forskjell etter at fraværsgrensen ble innført?

Ikke noe særlig, men det er mange flere syke på skolen.

intervju

Julen er like rundt hjørnet og vi har spurt lærere på Katten om deres juletradisjoner. Hvem gjør hva når julefeiringene begynner?

Av Mia Stavland, Illustrasjoner Amalie Austgulen, Bilder Kaja G. Helland

Rektor Lise Holsen

Et spesielt gammelt juletre-ornament du kan komme på?

- En lenke av papir laget av barna da de gikk i barnehagen. Nå er de 38 år. Så da er den 35 år gammel.

Hvor gammel er deres julestjerne?

- 40 år.

Når hadde du sist adventskalender?

- Når barna var små.

Hva ønsker du deg til jul?

- Dette ble bestemt i går, og vi kom frem til at i år trenger vi en ny stekepanne.

Hvor ble julen 2006 tilbragt?

- Sammen med barn og foreldre i stuen min. Det gjør vi i år også, med barn og barnebarn.

Hva gleder du deg mest til med julen 2016?

- Julaften. Spesielt de timene på dagen. Timene mellom 12 på dagen og 12 på kvelden. Jeg er så glad i forventningene, i barna, at alt er avslappet og klart, ikke minst følelsen av at gavene er kjøpt og huset vasket.

Hvem får den dyreste gaven hos deg?

- Mannen min.

Trine Thygesen

Pleier dere å ha juletre?

- Ja. Mitt er av plastikk. Det anbefales virkelig.

Hvor gammel er deres julestjerne?

- Den er mellom femten og tjue år gammel.

Hva gleder du deg mest til med julen 2016?

- Det må nok bli å få ferie.

Hvor feiret du julen 2006?

- Hjemme med små barn.

Hvor feirer du julen 2016?

- Hjemme med barn.

Eva Mostraum

Har dere juletre hvert år?

- Det kommer an på. Feirer vi jul hjemme så har vi det.

Så hvem feirer dere hos om ikke hjemme hos dere?

- Vi pleier å bytte mellom søsken.

Hva er det eldste dere har av julepynt?

- Det er en gammel engel jeg lagde en gang i tiden. Ellers annet pynt vi har laget opp gjennom årene.

Kan du huske hvor du tilbragte julen 2006?

- Nei.

Hvor tilbringes julen 2016?

- Hvis jeg tenker hardt er det hos svigerfamilien vi skal feire hos i år. Det blir koselig, men en jul i Syden hadde ikke skadet.

Hva pleier dere å spise på julaften?

- Det kommer også an på hvor vi feirer. Mamma lager ofte kalkun, men favoritten er lutefisk, svineribbe blir det aldri.

Tom Costigan

Pleier du å ha juletre?

- Ikke de siste årene

Skal du ha juletre i år?

- Det er ikke opp til meg. Det er det partneren min, som jeg bor med, som bestemmer.

Har du adventskalender?

- Ikke vanligvis. Sist gang var nok i 2008, da jeg hadde leieboere.

Hvor tilbragte du julen 2006?

- Det var et godt spørsmål. Jeg var tilfeldigvis i Perth, Australia for ti år siden. I stedet for rundt en varm peis midt på vinteren, ble julen tilbragt på en strand ut mot det Indiske hav med med kald øl og grillmat. En annerledes jul enn kalde Frankrike.

Pinnekjøtt eller ribbe?

- Det blir ingen av dem på meg. Jeg spiser ikke kjøtt, og spiser ofte alternativ mat til jul.

Hva ser du mest frem til med julen 2016?

- Å ikke måtte reise noe sted. Jeg tilbringer ofte julen med min familie i England. I år blir den tilbragt med familien til partneren min. Det vil blant annet være barn der på 5 og 8 år. De gleder jeg meg til å være med.

Øystein Alsaker

Skal dere ha juletre i år?

- Har ikke pleid å ha, men nå som jeg har fått barn, blir det det nok i år.

Kommer du på noe gammel juletrepynt dere har liggende hjemme?

- Ja. Noe meg og min søster lagde da vi var små. Det er en liten bil, den skal henge på treet.

Hva ønsker du deg til jul?

- Sokker og underbukser.

Hvor og med hvem tilbragte du julen 2006?

- Enten med en onkel eller tante, eller foreldrene mine. I år blir det hos en onkel og tante.

Om du kunne ønske deg et annet yrke til jul, hvilket ville du hatt fått?

- Jeg ville blitt diktator. Og så rømt etter å ha stjålet noen millioner.

Brente mandler til julekosen

1. Kok opp mandler, vann og melis.

La vannet fordampe.

2. Skru varmen opp når sukkeret begynner å krystallisere seg. Rør kraftig for at sukkeret skal smelte og legge seg som et gyllent lag om mandlene.

3. Hell mandlene spredt utover smurt plate.

Mandler 500g
Melis 250g
Vann 1.5 dl

Dear Josie

By Izabel Andreassen Nilsen

Dear Josie April 25th
I was sitting in my room doing my homework when I got the news. I didn't cry. Not because I wasn't sad, no, but because I didn't believe it. It couldn't be true. You weren't just...gone. You couldn't be.

When I came to school the next day, I stood by your locker, waiting for you. But you didn't show. I just shook it off saying you'll be there tomorrow...

But you weren't.

I waited every day, every week, for over a month. There was no way you were gone. I called your cell phone every evening before going to bed, just like we always did. But every time I got the same message; 'the number you have dialled is no longer in service'.

That was when I realized you were actually gone.

At first, I was mad. Mad at you for leaving me behind. Mad at myself for not seeing the signs. But most of all, mad at your dad for doing those horrible things to you.

Why didn't you tell me?! When we sat late at night talking about everything and nothing, why didn't you utter a single word about it? I knew your father wasn't the nicest man on earth, to put it that way, but I never knew it was that bad. My mom, she told me everything. She also said that he's in prison now, that bastard.

I'm so sorry. I'm sorry I wasn't there for you when you needed me the most. I'm sorry I didn't notice all your desperate cries for help. I'm sorry for thinking everything was fine. I'm sorry for not being a good friend to you.

I didn't go to school for over two weeks after that. I didn't even get out of bed. I just laid there, hugging one of the sweaters you left at my house once. It smelled just like you. My parent was, of course, very concerned. I barely ate, drank, or did anything besides laying in my bed.

Finally, my dad had had enough. 'Get up!' He yelled as he barged into my room, his work suit still on. 'It's enough! It has been two months! You can't just lay there like you're dead as well! I get that it's hard for you right now, but can't just stop living your life. I don't think this is what Josie would want.' At some point I must've started crying, because my dad suddenly wrapped his arms around me, welcoming me into his warm embrace. He held me, and rocked me back and forth as I cried and cried. He patted my hair softly, trying to comfort me as best as he could.

I can't remember the last time my dad held me

like that. Beneath my dad's rough appearance, he had a soft side. Despite it rarely showing, I knew that when I needed to, I could always depend on my dad. Always.

I have no idea how long we stayed like that, but I had fallen asleep, and when I woke up I was tucked under the covers of my bed, and my dad wasn't there.

For what felt like hours, I laid there thinking. Thinking about us. Thinking about everything my dad had said. I decided it was about time I did something besides laying in my bed.

I decided it was about time I went back to school.

Dear Josie April 26th
I am so angry.

I am so angry at everyone.

At school, people come up to me talking about how much they miss you, and how you were, and I quote, 'such a beautiful and amazing person'. I just get so angry. They don't even know you. For over ten years, they never once talked to you, besides asking for the answer to a task or asking for a pen.

Oh, no, wait, one person talked to you. Yeah, if I recall correctly, Miss 'She was such an amazing person' used to go all up in your face and tell you the exact opposite of what she's going around saying now. I don't think she was saying you were a beautiful person then. She walks around telling everyone how you two were very close, and that she misses you so much.

But she doesn't even know you. Sorry...didn't.

They never cared.

But now that you're...dead...They all of a sudden do.

Dear Josie April 30th
I met someone today.

Someone who finally understands. He makes me feel something again. Makes me feel something more than this empty feeling inside, more than just anger and sadness. He understands what I'm going through. He doesn't look at me with pity in his eyes. He doesn't treat me like I'm a ticking bomb just waiting to explode.

He understands.

On top of that, we also have a lot in common. Like, we both have a dying love for coffee, and neither can go as much as a day without it. We both love modern art and photography. A conversation between us never dies out. We have English, trigonometry and French together.

I know that this might sound like one of those bad rom-com movies where the sad and broken girl finds a boy who can fix her. But to be honest, I wouldn't mind that.

Dear Josie May 3rd
Today, it's exactly three months since your death.

I feel numb again. It's the only way to block out the pain. If I don't, I might just break down. I might not be able to get out of bed.

I decided it was about time I visited your grave. It would be the first time since your funeral. I should bring flowers, right? Tulips, your favourite. You always hated roses, said they were overrated. I remember when a boy bought you roses on Valentine's Day, you always threw them away. Poor boys. But nonetheless, they kept trying to get close to you. It was because you were beautiful, but not in that obvious way. Even though you weren't a cheerleader, or popular, you still had boys running after you. But you were never interested in them. Which was something I never understood.

When I mentioned at school I was going to your graveyard, Mark, the guy I met, asked if I wanted him to come with me. As nice as the offer was, I had to decline. Visiting you was something I had to do on my own.

And I also didn't want him to see me cry.

Because when I came to your grave; I did. A lot. With your bouquet of beautiful orange tulips in my hands, I broke down. On the stone, in simple numbers, was your whole life. February 2nd 1998 – February 3rd 2016.

That was it - your whole life.

There were no flowers on your grave except mine. Not a single one. You didn't have anyone but me. Your dad was in prison, and you mom was... God knows where. You didn't have any relatives you knew either.

I felt really bad for not visiting you every weekend, leaving flowers to bring some colour to the dark and grey world.

I sat down on the ground next to your grave, and started talking. I talked about everything that had happened to me these past few months. Every single little detail. For some reason, while sitting there talking to you by your grave, my hands started shaking. It became hard to breathe, and my heart was beating so rapidly it felt like I had a dozen of wild stallions galloping inside me. I couldn't make it stop. My chest started to tighten and hurt, and tears ran down my face like a river. My whole body was shaking. It hurt.

I have no idea how long it lasted, but it felt like an eternity.

When I finally managed to calm down, I stood up on shaky legs and hurried home. My mom was the only

one there. The second I saw her, the tears started to fall again. In a matter of seconds she was standing next to me, clutching me to her chest. You know my mom is very good at things like that.

Eventually, I ran out of tears. And all I was left with then was an empty feeling in my chest. A feeling I had started getting used to.

I can't seem to calm myself enough to sleep right now.

Dear Josie May 7th
I'm very good at pretending.

I stayed home for a couple of days, after the incident at the cemetery, I decided it was for the best.

When I got back, Mark came up to me, asking if everything was okay, and why I was absent from school. I looked at him saying that I was okay, and that it was just a small cause of allergies, but that it had passed now. And all that topped with an award winning smile. He believed it.

I'm not sure if I'm sad or happy about it. Maybe both.

I don't know.

Dear Josie June 21st
Every Friday I visit your grave. Every time I bring orange tulips. Every time I talk to you about my week. Every time I cry.

I've gotten some new friends now. Mark introduced me to 'his people', and we instantly clicked. You would've liked them. They're very nice. A little strange maybe, but I know you loved that.

I'm also feeling a lot better. Maybe it's because I've been telling people I'm fine so often that I have started to believe it myself.

But it's nice, you know? Not always walking around feeling numb. Not always walking around with a mask on to hide your true feelings. Not always lying to everyone around you.

I've also applied to several colleges, including Emerson college. Remember when we always talked about that? How we would go there together and live the true college dream? Now I will hopefully live the dream for both of us.

Mark also applied to Emerson. I hope we both get in. That would be so much fun. To have someone you know there.

We're all planning on going on a road trip through the states before we go off to college. You would've loved that as well. It'll be an experience I'll remember for life.

You know, for the first time since your death, I think I might just get by despite you being gone.

It feels good.

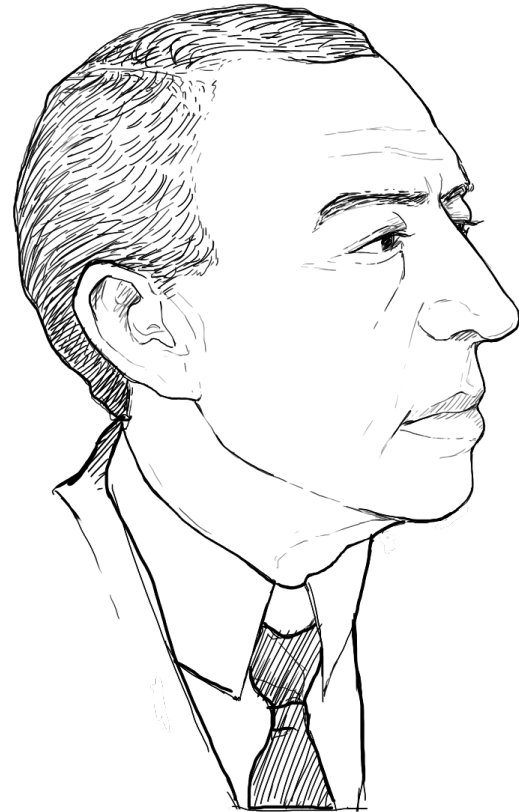
RACHMANINOFF'S SYMPHONY NO. 2

By Max Yiye Cao
Illustration by Victoria Dontsova

On the 27 th of April 2017, Rachmaninoff's Symphony No. 2 in E minor will be performed in Grieghallen by the Bergen Philharmonic Orchestra conducted by Dmitri Kitayenko.

The symphony is a grand work with an enormous variety in tempo, style, orchestration, texture and mood. It was written in 1906-07 and premiered on the 8 th of February 1908 in St Petersburg, under the leadership of by the composer himself. It is divided into four movements with a total duration of approximately 60 minutes. The first movement begins with a slow *largo* introduction that leads to an *allegro* in sonata form. The second movement is a lively *scherzo*, the third a passionate *adagio* and lastly, the finale in sonata form. The work is dedicated to Sergei Taneyev, one of Rachmaninoff's teachers, even though it ultimately takes most of its compositional inspiration from Tchaikovsky, Rachmaninoff's idol. It was well received at its premiere, and earned Rachmaninoff the Glinka Award, which was highly prestigious at the time.

Rachmaninoff is widely considered as one of the last romantic composers, a musical style he was intimately familiar with. In his later years, his compositions were criticised for being too simple, sentimental, out of date, irrelevant, and even boring. This is however, no surprise as he lived a large part of his life in the modernistic era. Though he made minor adjustments in some of his compositions to fit the modernistic era better, he was a romantic at heart which meant his compositions would always be filled with passion and emotive power. The negative reception no doubt affected Rachmaninoff's confidence, and after the colossal failure of his Symphony No.1 premiered in 1897, he

plunged into a four-year depression during which Rachmaninoff was unable to compose.

Nine years later, he would return to composing symphonies, this time while he was living in Dresden in Germany, one of Europe's most beautiful cities until it was bombed during the Second World War. A demanding schedule with conducting performances and piano recitals meant he had little time and energy to compose when touring, but Dresden gave him the calmness and inspiration he needed. He had in no way forgotten the calamity in 1897, and therefore kept the composition of the Symphony No. 2 in absolute secrecy. Furthermore, Rachmaninoff made heavy modifications and revisions after its completion before he was finally content with it a year later. The hard work and dedication was rewarded with great positive response and was perhaps one of the most important factors in regaining his confidence after the premiere of his first

symphony.

In the following years, most conductors made cuts in the 60-minute long symphony, some of them ruining the form and structure of the work. The cuts were often sanctioned by Rachmaninoff, but he always performed the piece unaltered. In more recent years, the symphony has gained popularity among the world's leading orchestras, and is almost always performed as originally composed. Recordings have also been made by various orchestras, with one recording in particular that stands out. It is the 1973 recording by the London Symphony Orchestra, conducted by André Previn. In the following parts, all references to specific times in the symphony correspond to this recording.

Rachmaninoff's compositional style developed substantially during his lifetime, but he is best known for the works he composed in roughly the same period (1900-1910) as the second symphony. During this time, he also composed his Piano Concerto No. 2, Piano Sonata No.1, and his chef d'oeuvre, the Piano Concerto No.3. In general, his compositional style relates more to Austro-German composers like Beethoven and Brahms rather than his fellow Russian composers, like Balakirev, Borodin and Prokofiev. Rachmaninoff is also known for excellent orchestration, where he used the diversity of the orchestra to create varying, rich, warm and dark textures. In addition, massive chords and dense harmony were used frequently, such as in the opening of his second piano concerto where the piano represents church bells with heavy and widely spaced chords. Furthermore, there is a consistent dark nature in his compositions. All three of his symphonies, all four piano concertos, the Paganini Rhapsody, the symphonic dances and both piano sonatas are all written in the sombre minor key.

As a devout Christian/Orthodox, he consistently cited liturgical chants and church bells in his compositions, where the Gregorian "Dies Irae" (Day of Wrath) chant was used the most frequently. The hymn describes the Last Judgment where the deserving will be glorified, and the damned cast into the eternal flames. Rachmaninoff frequently used death as a theme in his works, and when combining the sombre and

tragic motif of death with the enormous scale and vastness of typical Russian romantic music, the result was fierce and vigorous, almost terrifying compositions that have a profound impact on the listener. What makes the second symphony special however, is that even though it is sombre and dark, it also has lighter and more hopeful sections which many experience as the ne plus ultra of the work.

The Symphony No. 2 opens with a *pianissimo* dark and lugubrious *motto theme* (a theme which recurs, sometimes transformed throughout the course of a composition) in cellos and basses, typical of Rachmaninoff's symphonies. This haunting yet simple descending melody with a downwards tendency is the inception and foundation on which the entire symphony is built. Throughout the piece it will grow and expand, appear in various forms, sometimes on the surface, other times beneath it. And even though the *motto theme* is dark and sombre, it is also the basis for even the most hopeful and serene melodies in the symphony.

The tenebrous theme is followed by three passionate and assuring chords from the woodwinds. From the last chord, a hopeful, hauntingly beautiful yet lachrymose melody develops in the violins, which is in fact the *motto theme* turned upside down, and from the dark downwards tendency, there is now an upwards tendency where hope emerges. However, the darker instruments of the string family soon take over the melody and drag it down again. The two chords from the opening are then repeated, but this time a minor third lower. Continuing, more instruments are gradually added, with the strings dominant in the yearning melody, building tension. The melody eventually reaches a climax in which all the previously built pressure and passion is released, followed by a gradual withdrawal.

At around 4'30", a *cor anglais* solo initiates a tempo change to an energetic, yet controlled *allegro moderato* in sonata form. Using a solo as a transition between tempos and sections is typical of Rachmaninoff, and can be heard later in the symphony as well. In contrast to the previous *largo* section, the *allegro moderato* is not dominated as much by sadness and dark melodies, but rather quick, and more technical sections especially in the strings. At approximately 6'20", the strings withdraw rapidly, giving space for a transitional

clarinet solo which acts as a parallel to the previous *cor anglais* solo.

This time however, the following section is entirely different. The solo in clarinet ascends into three successive notes in oboe and clarinet. Rachmaninoff marked them with *dolce* (sweet). The last of the three notes form the third and fifth of a G-major chord without the fundamental note, so when the violins then enter with a joyful, yet exceedingly longing melody that starts with the missing fundamental G, a celestial soundscape forms, and there is a true sense of pleasure and fulfilment. Continuing, the melody develops into a blend of short and playful sections marked with *leggero* (playful) in addition to more passionate flowing lines in the violins. Surrounded by sections of enormous dark and gloomy chords, it is as if the clarinet solo opens the door to a temporary sanctuary.

At about 8'30", the sanctuary calmly comes to an end before the next tempo change where the minor chords and gloomy atmosphere again emerge steadily. The tension builds slowly, and the orchestration increases in both volume, size and density, gradually adding more instruments until it reaches the climax at 13'33", where the brass section comes thundering down with a powerful *fortissimo* followed by heavy beats in the bass drum that makes the ground tremble. It is a truly terrifying experience with a plethora of dismal, grim, and merciless parts for all instruments. As the "Dies Irae" chant describes the Last Judgment, this might have been Rachmaninoff's own interpretation of The Day of the Lord. From Exodus 19:16 in the Old Testament "*On the morning of the third day there was thunder and lightning, with a thick cloud over the mountain, and a very loud trumpet blast. Everyone in the camp trembled.*".

Finally, after going through the torment and suffering of God's judgment, the previous *dolce* notes are repeated, followed by the same liberating melody from the violins that marked the sanctuary. This time however, the mood is slightly different. There is no longer a sense of yearning and longing, but rather of serenity. The long journey has been completed, the torment has come to an end, and one has finally reached Elysium. Leading into the second movement, a swift *coda* (a passage that brings a piece or movement to an end) concludes the first movement with a *tutti sforzando* followed by a

unison E in cellos and basses.

The second movement is a spirited *scherzo* in *allegro molto* that also includes broad, lush, and lyrical melodies. It was written in the typical *scherzo* form ABA-C- ABA and opens with yet another variation of the "Dies Irae" chant, this time with the French horns. The A section is energetic and develops from the opening melody with brass and woodwind dominating the texture.

At 1'10", a clarinet solo acts as the transition into a broad and lush B section marked with *molto cantabile* (singing) in the strings. The passionate melody is one of many variations of the opening motto in the symphony and contrasts the lively A section very well, in the same way as the melody after the *dolce* notes in the first movement contrasts the darkness and gloom of the other sections.

The C section, or *trio*, begins with a sudden *tutti fortissimo* chord, followed by a fugue in the violins with a gradual increase in tension. There are constant underlying quavers in the entire *trio* that keep it alive before it eventually escalates into a powerful *fortissimo*, which is then followed by the A section.

In the closing moments of the movement, a variation of the "Dies Irae" appears, combined with a gradual *diminuendo*. The movement comes to a quiet end, laying excellent groundwork for the third movement.

The third movement is a lyrical, slow *adagio* that contains some of the most beautiful and passionate music Rachmaninoff ever wrote. It did not show any trace of the composer's fearful and hesitant state of mind during the creation of the work. It is divided into three main parts, and opens with a beautiful melody from the violins that in itself would be enough to form the basis for the entire movement. However, even though it does reappear several times, it is in fact the introduction for the main theme and melody of the movement, which is delivered by a lengthy and gentle clarinet solo marked with *espressivo e cantabile* (expressive and singing). The solo is astounding in its beauty and passion with the pure and innocent sound of the clarinet being like that of a divine angel. The melody in itself is actually another variation of the opening motto and seems like an *impromptu* (a form of musical composition with improvisatory characteristics) on a few notes that it circles around. It takes its time, playing with the notes,

flowing peacefully as if describing the Arcadian vision. Furthermore, it is surrounded by rich harmony that complements the solo rather than overwhelming or drowning it. Overall, it gives the listener a profound sense of calm and serenity.

Surprisingly however, the melody does not end simultaneously with the solo as the violins continue to build on the groundwork laid by the clarinet, extending the melody and giving it new colour. The transition between the end of the solo and the violins is so effortless and smooth that it might be overlooked by an inattentive listener. As the long and serene paragraph ends, it is weaved into the yearning phrase that began the movement, beautifully ending the movement's first part with a heavenly caress at 4'41".

The second part of the *adagio* opens with a variation of the *motto theme* that was first introduced in the beginning of the symphony, although this time being much faster. Building on the variation of the *motto theme*, oboe and *cor anglais* are added with repeating phrases before more instruments and eventually the entire orchestra join the exploration of the *motto theme* variation. A gradually descending bass line in the lower instruments, which Rachmaninoff used repeatedly in the symphony is especially prominent in tuba. It is used to build tension, and eventually leads to a grand climax at 7'48" which is in fact a repetition of the opening melody, only in C major. In the aftermath of the peak, there is a rapid withdrawal to *pianissimo*, followed by a long silence marking the end of the second part.

The third part of the movement is in many ways an amalgamation of the first two parts. It begins with the same melody that introduced the clarinet solo in the first movement, only that this time it is repeated in various instruments. Following, the main melody of the movement reappears, but this time with the violins. The rest of the orchestra delicately decorates the melody with the introductory phrase in smaller fragments before the movement comes to a quiet and tranquil close.

The finale begins with a fanfare-like theme played by the entire orchestra which leads to a festive-section filled with alacrity, followed by a march-like interlude. The entire orchestra is used, and the terms *marcato* and *fortissimo* can be seen frequently in the score. Following a triumphant introduction of the finale, there is a surprise

recurrence of the beautiful introductory phrase from the *adagio* movement before the start of the development section (where themes presented in exposition are developed).

The high-speed development section gradually escalates both in suspense, energy and volume, containing some amazing passages with descending scales in various tempos, all starting at different points, some syncopated and some straight. Together, they form an avalanche of sound as if all the church bells in the entirety of Russia were sounding simultaneously.

From the development section, the opening festive paragraph is repeated with some variations at 8'44". It also includes shorter interlude sections, for instance a brass choir reminiscent of the closing section of the *scherzo* movement. Combined, the thrill and excitement slowly increases and builds towards the last great melody of the symphony which is based on earlier themes. And when the bass drum combined with the cymbal clash is heard at 13'16", a sentimental feeling arises because it is clear that we are at the conclusion of the symphony. Following the close of the development section, a swift *coda* ensues, in which the grand symphony finishes with Rachmaninoff's signature cadence.

Rachmaninoff's Symphony No.2 has appeared several times on compiled lists of the greatest symphonies of all time. It contains a plethora of different themes, some biblical, some emotional and some about life and death. After Rachmaninoff's Symphony No.1, many critics expressed doubt regarding his skills as a symphonist, but they were quickly silenced after going through the grand journey of the four movements. Together, the development of melodies from the *motto theme* combined with rich chords and excellent orchestration form a symphony which some consider to be the magnum opus of the romantic era. On the 27 th of April 2017, listeners will get a unique opportunity to hear Rachmaninoff's Symphony No.2, an opportunity that should not be missed.

Kva skjer på Katten?

Av Pauline Tomren

Når ein byrjar på Katten kjem NU, revyen og Hugin på rekke og rad for å rekruttere nye medlemmer. Dette havet av tilbod kan verke kaotisk for dei som ikkje har innsyn i det heile. Men fortvil ikkje, førsteklassingar, for vi i skuleavisa har intervjuet leiarane for dei største elevmiljøa på Katten i denne utgåva av avisa.

Skolekomiteen

Av Maren Oleide Eriksen (leder) & Pauline Tomren (nestleder)

Hva gjør skolekomiteen?

Skolekomiteen planlegger og gjennomfører internasjonal dag og OD-dagen. Arbeidet vi gjør er av, med, og for ungdom, og er det beste- og viktigste arbeidet av alle organisasjonene på skolen. Vi har møter på skolen, men er også med på seminarer med engasjert ungdom fra rundt om i regionen. Alle som vil- og ønsker å gjøre en forskjell kan bli med i skolekomiteen. Det blir satt sammen en ny komité hvert år hvor alle fra skolen kan være med. Dette vil bli annonsert på itslearning (til vanlig utpå våren), og man kan da ta kontakt med elevinspektør.

Hva er det beste med skolekomiteen? Det viktige arbeidet vil alltid være det mest sentrale i skolekomiteen. Samholdet man får innad i komiteen – selv på tvers av trinnene – er definitivt noe av det beste. Det oppstår fordi vi er en gjeng likesinnede, engasjerte ungdommer som alle ønsker å gjøre en forskjell.

UngSOS

Av Malin Garder Eriksen (leder)

Hva er UngSOS Katten? UngSOS er ungdomsorganisasjonen til SOS Barnebyer, der vi har stiftet en egen gruppe ved skolen vår, Katten. Vi er en sosial gruppe som ønsker å spre godt budskap, samtidig som å støtte barn og unge som kanskje ikke har det like bra som oss.

UngSOS Bergen

Internasjonal dag 2016
Bilde: Eva Monstraum

Hvem kan bli med? ALLE kan bli med i. UngSOS har i hovedsak ingen nedre aldersgrense, der enhver person under 26 år som vil jobbe for UngSOS sitt formål, står fritt til å melde seg inn i organisasjonen. For å bli med i UngSOS kan en enkelt og greit sende melding til et annet medlem, eller en av lederne. Eller bli med på et møte.

Hva er det beste med UngSOS Katten? Det beste med UngSOS Katten er den gode følelsen av å bidra en sitter igjen med. Man gjør en liten forskjell for at andre skal få det bedre, en forskjell som betyr mye i det store bildet. Samtidig er det kjempesosialt, og man møter mange nye hyggelige på sin egen alder!

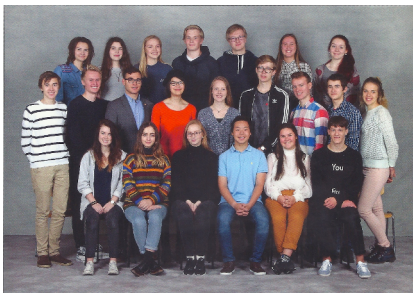
Elevrådsstyret

Av Marcel Grewal Sommerfelt (leder)

Hva gjør egentlig elevrådsstyret? Bortsett fra å sitte på et lite rom hver tredje uke og se misunnelig på kjeksene til skoleavisredaksjonen? Vel, elevrådsstyrets hovedoppgave er å sørge for at elevrådets vedtak blir gjennomført. I tillegg skal styret fungere som et bindeledd mellom elevene og ledelsen, og samarbeider også tett med andre organisasjoner på skolen. Både elevrådet og elevrådsstyret arbeider kontinuerlig for å ivareta elevenes interesser og rettigheter, samt for å opprettholde et godt elevmiljø.

Hvem kan bli med i elevrådsstyret, og hvorfor skal man i så fall bli med? Alle som vil påvirke skoledagen for seg og medelevene sine! Ved å bli elevråds- eller styremedlem bidrar man til å videreføre det gode skolemiljøet og til at det sterke elevdemokratiet vi har på Katten blir videreført, og at alle stemmer blir hørt.

Hvordan kommer man inn i elevrådsstyret? Hver klasse velger en hoved- og en vararepresentant, som representerer sin klasse i elevrådet. Elevrådsstyret blir valgt på et årlig allmøte, der hele skolen har stemmerett.

Elevrådet 2015/2016

Hugin

Av Hanne Tveiten
(leiar)

Kva er Hugin?

Hugin er elevsamfunnet på Katten. Me er det eldste elevsamfunnet i Noreg, og me jobbar med å gjere det sosiale miljøet på skulen betre, og skape stemning blant elevane. Me arrangerer utkledningsdagar, serverar julegraut, feirar Halloween og valentinsdagen, og gjer det me kan for å skape stemning på skulen.

Kven kan bli med i Hugin? Me har ingen krav, alle som vil kan verta med i Hugin om dei ynskjer det!

Kva er det beste med Hugin? Det beste med Hugin er egentleg alt! Det er kjekt å møte so mange elevar som ein elles ikkje ville ha vorte kjent med, og å få lov til å gjera ting som gleder andre elevar.

Bilde: Hanne Tveiten

Natur og Ungdom

Av Una Onsrud (leder)

Hva er Katten NU? Katten NU er et lokallag i Natur og Ungdom, som er en miljøvernorganisasjon for ungdom. I Katten NU snakker vi om naturen, miljøet og hvordan vi kan gjøre skolen, Bergen og hele Norge til mer bærekraftig samfunn. Vi har gøye debatter, lærer nye ting, spiser kjeks og koser oss.

Hvem kan bli med? ALLE som er interessert i naturen og miljøvern kan være med i Natur og Ungdom. Om du vil bli med i Natur og Ungdom kan du enten gå inn på NU.no og registrere deg som medlem, eller du kan la en i Natur og Ungdom verve deg. Det er selvfølgelig også bare å komme på møtene.

Hva er det beste med Katten NU? Det beste med Katten NU er at man ikke trenger å kunne så mye fra før for å bli med. Man lærer både om naturen og hvordan man holder en god debatt, i tillegg til at det er mange kule folk og alltid god stemning.

Natur og Ungdom 2016

Skoleavisa

Av Victoria Dontsova
(redaktør) & Pauline Tomren
(medredaktør)

Hva gjør man i skoleavisa?

Vi gjør det som folk gjør i en vanlig skoleavis! Vi diskuterer ideer, tegner, jobber med design, og selvfølgelig skriver vi. Hvem som helst kan bli med, det finnes sikkert en ting å gjøre for hver eneste person – selv for de som tror at de ikke kan gjøre noe -.

Hvorfor skal man bli med? Det er mange gode grunner for å bli med i skoleavisen. En av de mest åpenbare grunnene er jo at du får utrykke deg selv og dine meninger – uansett om det er med illustrasjoner, tekster eller bilder -. Men en av de mest viktigste tingene er at det er sosialt, og at du blir kjent med mange forskjellige og fantastiske folk på tvers av klassene og trinnene. Det er bare å komme på et av møtene våre i portrommet på Tanks, hver mandag kl 11:40. Eller, så kan man kontakte en av redaktørene, altså meg (Victoria) eller Pauline Tomren.

Revyen

Av Hedda Myklebust
Ness (revysjef)

Hva er kattenrevyen?

Kattenrevyen er skolen sin egen revy, hvor vi for tredje år på rad setter opp en selvskrivet revy på Katten. En revy er et slags teaterstykket som består av ulike sketsjer, og det spesielle med Kattenrevyen er at vi fokuserer på å ha en rød tråd gjennom hele stykket.

Hva gjør man egentlig i revyen? I revyen så er det mange ulike grupper man kan melde seg på, så man kan gjøre alt fra å stå på scenen, til å lage kostymer eller skrive sketsjer. Alle elevene på skolen kan melde seg på revyen, men for å være med i skuespillergruppen eller bandet har vi auditions for å komme med. Per dags dato er det ikke mulig å melde seg på revyen for 2017, ettersom vi har nok folk i alle grupper.

Hva er det beste med kattenrevyen? Det beste med revyen er det sosiale, hvor alle jobber mot et felles mål og sluttproduktet blir alltid bra (ok+). Man blir kjent med elever på alle trinn, og får venner og minner for livet!

Skoleavisen høsten 2015

Revyen 2016

Ein vanleg dag for Kattenelevar er å hente bøkene i skåpet sitt, for så å gå til timen.
Dette er ikkje realiteten for alle.

På grunn av manglande skåp i N-bygget er det mange som blir nøydte til å gå gjennom fleire bygningar, fleire gater, berre for å finne ein plass til å oppbevare bøkene sine. Nokon har ikkje eingong eit skåp. Korleis skal det gå med dei?

I denne vanskelege tida har Opiniones Felisianae oppretta Skåpfadderordninga, der du - eigar av eit skåp - kan hjelpe ei av dei uheldige sjelane ved å dele skåpet ditt.

Hjelp ein medelev, bli skåpfadder i dag.

Av: Ida Søvik & Anna Revheim

A spoiler-free review of Harry Potter and the Cursed Child

By: Kaja Grotnes Helland

Illustration by: Victoria Dontsova

I'm sure a lot of you have by now heard of the renowned *Harry Potter and the Cursed Child*. In the middle of October, I finally got to reading the book, and I was quite surprised. All the familiar characters from the famous series, but also some of those who had only been hinted at in the end of the previous books made an appearance. We also get a broader intel about their story. In my opinion, the book could have been better, I felt many things were missing from the story, but since this is spoiler-free, I will not talk about any of these things. I can, however, say that I felt that Albus and Scorpius' friendship was lacking in how it was presented. I could see that they were good friends, but any sort of relation outside of that could have been done better.

Harry Potter and the Cursed Child is a two-part play based on the original *Harry Potter* series by J. K. Rowling, written as a collaboration between her, Jack Thorne and John Tiffany. It was officially released the 30th of July 2016 as a play, while the novelized version was released the day after. The date may have been fully intentional, as that is Harry Potter's birthday. The play was first premiered at the Palace Theatre, London. While the book was first released in London, before slowly becoming released worldwide. The story continues just where *Harry Potter and the Deathly Hallows* ended, 19 years after the defeat of Voldemort.

The main characters are Albus Severus Potter and Scorpius Malfoy. This play follows the duo as they try to right the wrongs done to the innocent people caught in-between Harry Potter and He-Who-Shall-Not-Be-Named. After the war, every Time-Turner was ordered to be destroyed. However, the Ministry of Magic confiscate one from a prior Death Eater, and Hermione keeps it in case there were more. Albus and Scorpius steal this and use it to try to save those innocent

people, whose lives seemed lost.

This book/play may be "fan service" towards those who have read the previous books, as it will be quite difficult to follow if you have not already read or at least watched the *Harry Potter* series. Many scenes will be referenced to, and both items and people are important for the plot of the *Cursed Child*, as well. Unfortunately, the book/play does not explain much about any of these things, so you need prior knowledge before reading/watching this play. So albeit it can be seen as "fan service", it is mostly for those who are already very familiar with the magical universe of *Harry Potter*.

This play gives insight in what happened after the end of the seventh book. It shows how Harry and his former Hogwarts friends and acquaintances live, and their relationship with their children and family. This also shows the dangers of time-traveling, and why fiction usually doesn't delve too much into this subject. In my eyes, this was a quite interesting story where they bring up things you might recognize from your personal life, but you will simply have to read it for yourself and see if you like it or not. The school's library now has a copy of the book version.

Ekstra rom i skåpet?

Fleire elevar ved Katten manglar ein plass til å oppbevare lærebøkene sine.

Hjelp ein medelev, bli skåpfadder i dag.

Av: Ida Søvik & Anna Revheim

Enkel og autentisk karamelloppskrift

- Fløte 3dl
Sukker 250g
Smør 60g
Sirup 100g
1. Ha alle ingrediensene i en kjele og kok opp. Kok til mixen har fått mørk karamellfarge og en "glatt" overflate, og beregn mellom 20 til 40 minutter. Rør hele tiden! Mixen er ferdig når sukkertermometeret viser 120°C. Ønsker du harde karameller: kok litt over 120°C.
 2. Mixen helles så utover en smurt stekeplate og må skjæres før den stivner.
 3. Pakk bitene inn i bakepapir eller cellofan.

sterMyWall.com

Mood boosters

By Hanna Kozak

WARNING: The following pages contain a big dose of funny things. Reading in class at your own risk.

My teacher pointed at me with his ruler and said: "At the end of this ruler, there is an idiot!" I got detention after asking *which* end.

What kind of school do you go to if you're...
...an ice cream man? Sundae school.
...a giant? High school.
...a surfer? Boarding school.
...King Arthur? Knight school.

Mom: What did you do at school today?
Mark: We did a guessing game.
Mom: But I thought you were having a math exam.
Mark: That's right!

Teacher: Daniel, I've had to send you to the principal every day this week. What do you have to say for yourself?
Daniel: I'm glad it's Friday!

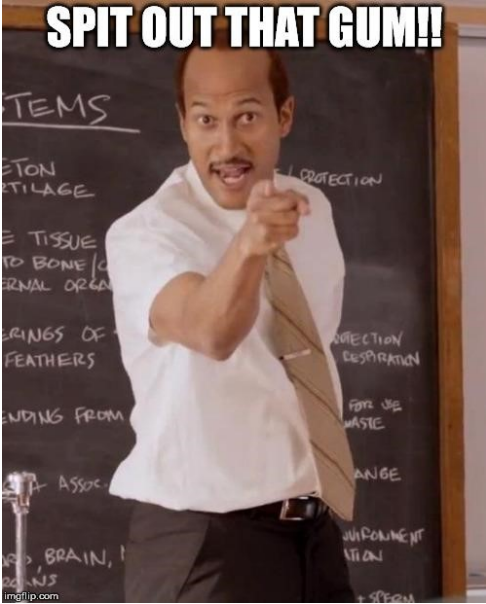
Teacher: Donald, what is the chemical formula for water?
Donald: H-I-J-K-L-M-N-O.
Teacher: What are you talking about?
Donald: Yesterday you said it was H to O.

Phil: What makes a Cyclops such an effective teacher?
Cheryl: I don't know.
Phil: He has only one pupil.

Teacher: Why did you eat your homework, Joe?
Joe: Because I don't have a dog.

Q: What happened to the plant in math class?
A: It grew square roots.

Peter: What's the difference between a teacher and a train?
Ted: What?
Peter: A teacher says, "Spit out that gum!" and a train says, "Chew! Chew!"

Q: The first cells were probably....?

A: Lonely

Some time later:

”Om du liker denne, kan det hende du liker denne...”

Noen ganger kan det være vanskelig å vite helt hvilken bok man har lyst til å lese. Det er ikke alltid lett å vite om den og den boken faktisk vil være bra for deg. Selv om det er en del av opplevelsen, er det til tider greit å vite mer konkret hvilke bøker som passer for deg. Her er noen anbefalinger basert på 4 kjente ungdomsbøker. Disse er alle definitivt verdt å sjekke ut om du liker denne type bøker, selv om du ikke har lest noen av dem fra før.

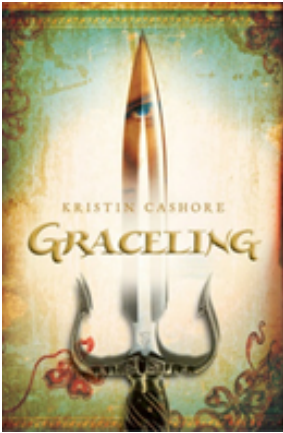
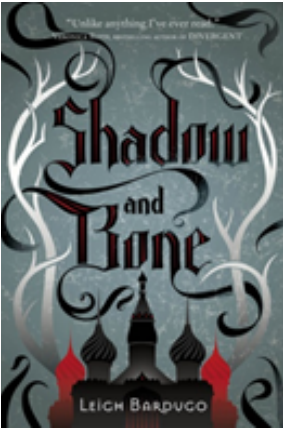
Av Amalie Austgulen

<i>Me and Earl and the dying girl</i> av Jesse Andrews	<i>Winger</i> av Andrew Smith	<i>Simon vs the homo sapiens agenda</i> av Becky Albertalli	<i>Noggin</i> av John Corey Whaley
			

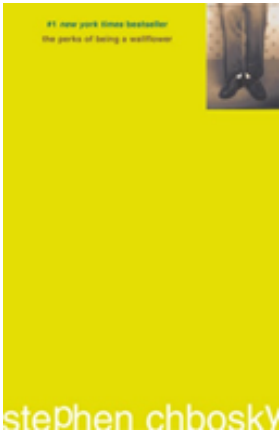
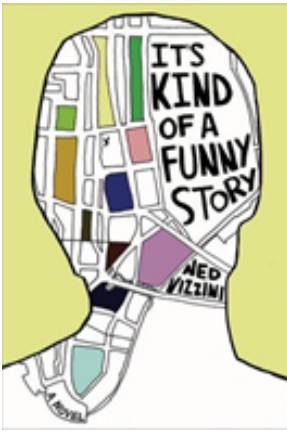
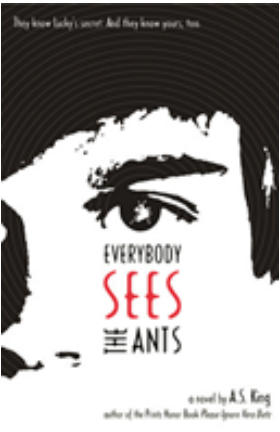
Om du elsket humoren i Me, Earl and the dying girl, kan det hende du liker bøker som Winger, Simon vs the Homo-Sapiens agenda og Noggin. Disse er alle bøker med litt ekstra humor, men samtidig har de litt seriøse greier med også. Winger viser livet på en privatskole, Simon vs the homo sapiens agenda handler om en Harry Potter fan som elsker teater og som har en hemmelig venn, mens Noggin viser hvordan en person reagerer når han plutselig kommer til live igjen med en ny kropp, men med samme hode. De handler om vennskap, kjærlighet, og hvordan livet kan være litt uforståelig.

<i>The 5th wave</i> av Rick Yancey	<i>Under the never sky</i> av Veronica Rossi	<i>Across the universe</i> av Beth Revis
		

Under the never sky og *Across the universe* er bøker man bør plukke opp om man elsker science fiction bøker som *The 5th wave*. Alle disse foregår i en fjern fremtid, hvor mye er annerledes. De handler om det å finne ut nye sider ved det du trodde var sant, og om hvem man kan stole på. Det er definitivt bøker med mye spenning og flere overraskelser. Det er også en del romanse i alle bøkene, da mer i *Across the universe*, om det er noe man ønsker. Alle bøkene er deler av hver sine trilogier, men det er kun *The 5th wave* som så langt har en norsk oversettelse.

<i>Graceling</i> av Kristin Cashore	<i>Shadow and bone</i> av Leigh Bardugo	<i>Throne of glass</i> av Sarah. J. Maas
		

Om du elsker fantasy bøker som *Graceling*, bør du plukke opp *Shadow and bone* og *Throne of glass*. Disse har mange av de samme teamene, og har mye av den samme stemningen. De tar alle plass i verdener med kongedømmer og unaturlige krefter. *Shadow and bone* handler om en jente med store krefter som må velge en side i krigen, mens *Throne of glass* handler om en snikmorder som må konkurrere for hennes frihet. Som *Graceling*, er *Shadow and bone* en del av en trilogi. *Throne of glass* er del av en lengre serie der den femte boken nylig kom ut.

<i>The perks of being a wallflower</i> av Stephen Chbosky	<i>It's kind of a funny story</i> av Ned Vizzini	<i>Everybody sees the ants</i> av A.S.King	<i>The Catcher in the Rye</i> av J.D.Salinger
			

Dette er bøker som tar opp viktige temaer og følelser, da egentlig mest om livet selv. Om du synes *The perks of being a wallflower* var bra, vil du like minst en av disse bøkene. I *It's kind of a funny story* møter vi en gutt som er på et psykisk sykehus på grunn av et selvmordsforsøk. Der lærer han mer om angsten sin, og møter flere personer som forandrer livet hans. I *Everybody sees the ants* har hovedpersonen blitt mobbet i flere år, og sliter med at bestefaren hans aldri kom hjem fra Vietnam krigen. På grunn av det, beskytter han seg i en drømmeverden hvor ingen kan røre han. *The Catcher in the Rye* handler om en gutt som forlater skolen og forsvinner ned i undergrunnen til New York City. Alle disse bøkene handler om det å vokse opp, takle livet og oppleve virkeligheten.

Esther’s interesting corner for people who are interested

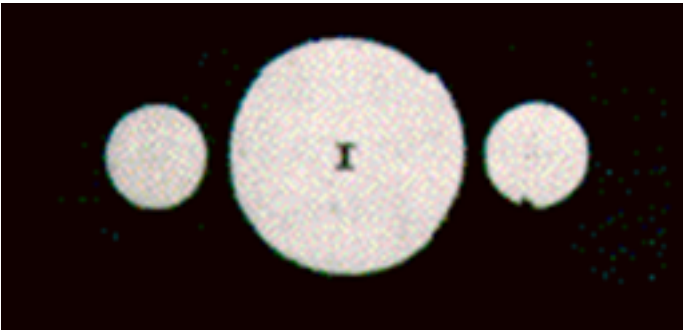
The most amazing solved problem:

“On the stability and motion of Saturn’s rings” by James Clerk Maxwell

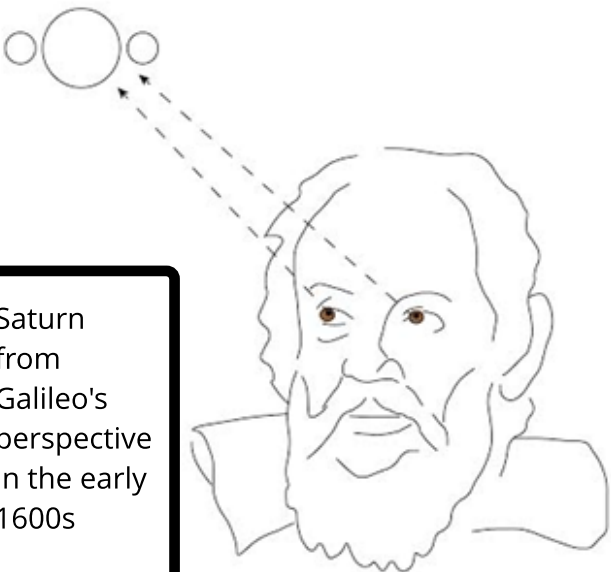
Written and illustrated by Esther Zijerveld

I think it’s amazing that someone sitting in a small room on earth can imagine what Saturn’s rings might be like. Even though it is 764 times the volume of earth, Saturn *is* (at its closest) 1.2 billion kilometres away and its rings are not visible to the naked eye. How can anyone even visualise what they are composed of – solid rocks or fluid gas? In 1856, a Scottish mathematician named James Clerk Maxwell managed to do exactly that - he managed to predict the composition of Saturn’s rings through the power of mathematics. At least he had a little help from our friends Hans Lippershey and Galileo Galilei who you could say “made small things seem big”...

Before the telescope was invented it was not possible to view the Rings of Saturn. It was an eyeglass maker named Hans Lippershey who, in 1608 it is said, got the idea for the “Dutch perspective glasses” after observing two children in his shop holding up two lenses that made a distant weather vane appear closer. These perspective glasses would be later named the telescope. Galileo Galilei soon heard about the perspective glasses and designed some of his own a year later in 1609. Galileo was the first to point his telescope skyward and saw the most amazing things – the milky way, the sun’s sunspots, Jupiter’s moons, the mountains

Saturn from Galileo's perspective in the early 1600s

and craters on the moon. It was through his telescope that he became convinced that the earth went round the sun. It was also through his telescope that Saturn’s rings were first viewed.

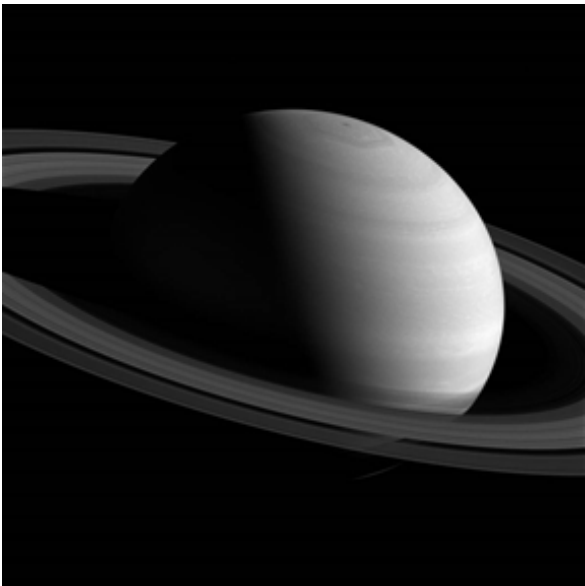
Galileo initially thought the rings were additional “stars,” or perhaps solid protrusions on either side of the planet like the handles of a cup. He said *"I have observed the highest planet [Saturn] to be tripled-bodied. This is to say that to my very great amazement Saturn was seen to me to be not a single star, but three together, which almost touch each other"*. A couple of years later, in 1616, Galileo was astounded when he found that the "protrusions" he first observed had now disappeared. He wrote: *"I do not know what to say in a case so surprising, so unlooked for and so novel"*. The rings were, in fact, edge-on from Earth's perspective.

A jump to the 1800s!

In Maxwell’s time telescopes had evolved and they soon noticed that the protrusions were in fact rings around the colossal planet.

A drawing of Saturn from the 1800s and an image taken by NASA respectively

But can you predict, from these images, what Saturn’s rings may be composed of? It’s not as easy as you might think!

It took Maxwell 2 years (1857-1859) and 60 pages of mathematical calculations to prove that Saturn’s rings were not solid (ie. Like CD discs) or fluid (liquid or gaseous) but composed of what he called “brick-bats”.

Here is the definition of a brick-bat taken from an online dictionary:

1. a piece of brick used as a missile. ("traditionally in Calcutta you fight the police with brickbats")
2. a critical remark or comment. ("the plaudits were beginning to outnumber the brickbats")

Although this is not exactly what Maxwell meant by “brick-bats”.

He defined them as: *"[...] disconnected particles; these [particles] may be either solid or liquid, but they must be independent."*

To sum up his calculations (as they get quite complicated very quickly) he managed to prove that each situation (solid, liquid and gaseous) was unstable except for the case when the rings were composed of “brick-bats” (particles)

I have shown that such a destructive tendency (for the individual satellites to gather together under self-gravity and form one large satellite) actually exists but that by revolution of the ring it is converted into the condition of dynamic stability... that the only system of rings which can exist is composed of

an infinite number of unconnected particles revolving round the planet with different velocities according to their respective distances." James Clerk Maxwell

When Maxwell’s paper, “On the stability and motion of Saturn’s rings”, was published in 1859 one of Britain’s top astronomers at the time, George Biddell Airy remarked: *"It is one of the most remarkable applications of mathematics to physics that I have ever seen."* Maxwell’s prediction was confirmed in 1980 by images collected on the NASA Voyager mission. Voyager 2 took four years to travel the 1.2 billion kilometres to Saturn and captured the brick-bats on camera.

Horoskop

Av Thea Bergh

Illustrasjoner av Izabel A. Nilsen

Væren (21. mars til 19. april)

Er du Vær, er du typen som klager til restauranten om du finner en flue i suppen din. På skolen leder du gjerne gruppeprosjekter, men er sjelden den som tar i det tyngste løftet. Du sier ting som de er, gjerne ganske høylydt også, og kan virke litt skummel på sensitive sjeler. Vennene dine er de som takler litt bråe svingninger i humør og blir med på dine spontane utflukter.

Tyren (20. april til 20. mai)

Tyrer er perfekte frimerkesamlere. Som Tyr, er du typen som ikke jukser på prøver, og sender stygge blikk til de som gjør det. Du foretrekker å følge reglene, og liker å ha oversikt. Generelt pleier Tyrer å ha et spesielt godt forhold til mat, og er også gjerne spesielt flinke til å ikke svare på meldinger.

Tvillingen (21. mai til 21. juni)

I følge Kattens astrolog, er Tvillingen typen som ler av sine egne vitser, selv når ingen andre gjør det. Som Tvilling, ser du ikke noe galt i en liten hvit løgn i blant, og du ditcher gjerne avtaler om et bedre tilbud skulle dukke opp. På skolen nøler du ikke med å rekke opp hånden, og er som oftest mye smartere enn du får kræds for.

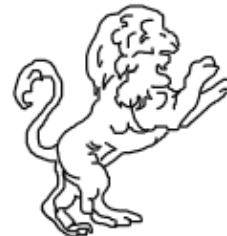

Krepsen (22. juni til 22. juli)

Krepser er selve definisjonen på Hufflepuffs, og er som oftest veldig varme og koselige mennesker å være rundt. De er perfekte brannmenn/brannkvinner og nøler ikke med å klatre opp i trær for å redde naboens katt. Krepser er typen som godkjenner alle venneforespørsler på Face, og følger alle tilbake på Insta.

Løven (23. juli til 22. august)

Er du Løve, var du antagelig en av poppis-kidsa på barneskolen. Løver blir ofte valgt som ledere selv om de mangler lederskills. De har alltid mye på hjerte, og burde egentlig skrive dagbok. Som Løve tar du gjerne litt mye plass, og du hadde sannsynligvis passet bra inn på dramalinjen.

Jomfruen (23. august til 22. september)

De fleste Jomfruer er Ravenclaws med Slytherin tendenser. Jomfruer overasker gjerne mange med sin mørke humor og er flinke til å holde styr på livet sitt. Som Jomfru, er du ikke redd for å diskutere med andre, men tåler dårlig å selv bli kritisert. Jomfruer vet alle mulige ubrukelige ting og overannalyserer alt

Vekten (23. september til 22 oktober)

Vekten er typen som ikke tar selfies av seg selv når de trener. De foretrekker å gi gaver fremfor å motta dem. Vekten er som oftest veldig glad i sladder, og bruker alt for mye energi på å finne ut av ting de ikke har noe med. De later som de er samla og rolige sjeler, men er det egentlig ikke i det hele tatt.

Skorpionen (23. oktober til 21. november)

Skorpioner sitter helst bakerst i klasserommet med hetten på for å skjule at de har i ørepluggene. De viker ikke unna konflikter og er ikke redde for å si ifra. De sover alt for lite men kommer seg på mystisk vis alltid gjennom skoledagen. Skorpioner har ofte få, men veldig nære venner, og kaster ikke bort energi på unødvendige ting.

Skytten (22. november til 21. desember)

Når Skytten har sett seg et mål, kan ingenting hindre dem i å nå det. Er du født i Skytten, er du typen som handler før du tenker deg om, og alltid vil prøve ut nye ting. Du skjønner sjelden at du er i trøbbel før du er begravd i det, og er elendig på å fokusere. Skytten har svære telefonregninger de ikke skjønner hvordan de fikk, men svarer aldri på Snapchat.

Steinbukken (22. desember til 19. januar)

Som Steinbukk er du typen som randomly begynner å le i timen fordi du tenkte på noe morsomt. Du har en tendens til å overanstrenge deg selv og trenger langt mer søvn enn det du får. Om du var en superhelt hadde du vært BatMan. Du er typen som stiller opp for vennene dine når de havner i trøbbel, derfor burde alle ha en Steinbukk venn.

Vannmann (20. januar til 18. februar)

Er du Vannmann, er du den stakkaren som alltid pugger alle de tingene som ikke kommer på prøven. Hadde alle stjernetegnene vært med i en skrekkfilm hadde du vært den eneste som faktisk overlevde. Vannmenn håndterer dårlig sine egne følelser og stoler ikke så lett på andre. De er veldig flink til å bullshitte, og gjør det hele tiden. En Vannmanns humor bygger for det meste på veldig, veldig dårlige vitser med et lite dryss av sarkasme på toppen.

Fisken (19. februar til 20. mars)

Som Fisk er du typen som forsvinner i tanker om livet når du egentlig skal gjøre lekser. I vennegjengen er du den klumsete koseklumpen som bare er for søt for sitt eget beste. Du spiser når du kjeder deg, og kan sovne nesten hvor som helst. Vennene dine kan være sikre på at du alltid stiller opp og husker å skrive på veggene deres når de har bursdag.

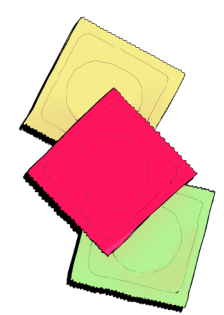
Klamydia-kroken

Dette er klamydia-kroken, et sted i Opiniones Felisianae hvor vi svarer på spørsmål dere har om sex, eller lignende. Alt er selvfølgelig helt anonymt, så det trenger du ikke å bekymre deg for.

Hvilken kondomsmak er best for helsen?

PSL: Jeg synes nå at det som er bra for sjelen, er bra for helsen. Derfor er Gingerbread latté-smak på kondomer best for helsen på alle vis ;-)

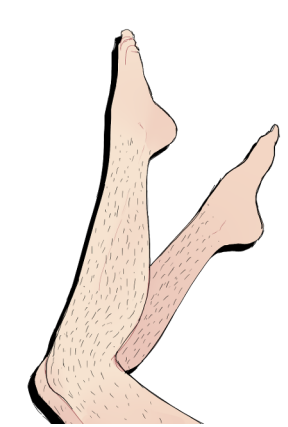
Jay: Det har en direkte sammenheng med tida på året, for min smak. Siden det snart nærmer seg jul, vil jeg si at julepølse ville vært en sikker vinner. Tenk på det; pølsa di får smak av jul. Får garantert elskerens din i julestemning!

Hvor ille synes gutter egentlig at det er om jenter ikke alltid er ny-shavet på beina?

Lubie D: Det kommer ganske mye ann på hva du mener med ny-shavet. Noen gutter bryr seg ikke om du har litt hår på beina, men liker ikke at man har like mye hår som dem. Personlig synes jeg at man skal kunne være slik man vil være uten å bli dømt for det, og om noen gjør det, så blås i dem. De har ingenting å si om hvordan du burde se ut.

Jay: Det er ikke førsteprioritet, det er verre med skjegg! La likevel håret vokse med måte, King Kong sine legger har aldri vært i motelyset.

Hva er utflod?

PSL: Utflod er det hvite/gjennomsiktige slimet som jenter kan få i trusen.

Jay: Slim.

Kjæresten min er muslim, men vil likevel ha sex med meg. Skal jeg la ham synde eller ikke??

PSL: Dette er noe du og kjæresten din burde velge. Om dere BEGGE har lyst, så skal det ikke stå noe i veien for at dere kan "hoppe i halmen". Dette kommer selvfølgelig også an på om kjæresten din er veldig religiøs, og om det betyr noe for ham å "synde".

Lubie D: Jeg er enig med det PSL sier, ettersom det er

hans valg om han vil gå imot det hans religion står for. Men pass på at han ikke angrer på det han gjør. Han *må* være klar for det som kommer etter, for om han angrer vil det også da gå ut over deg. Om han vil det, ikke stopp ham, men be ham være klar om at han virkelig vil det.

Hva betyr det når det kiler "down under"?

PSL: Ja, det er som oftest når noen gjør noe du syns er veldig attraktivt, så kan det få deg til å kjenne "kiling" i de nedre områdene av kroppen.

Lubie D: Mange ser på denne "kilingen" som at de er tent på den personen som gjør noe, eller på den tingen som gjøres. Dette er en helt naturlig reaksjon som man ofte blir relativt vant til når man blir eldre. Om noen gjør noe som får deg til å føle dette, er det en sannsynlighet for at du liker denne personen- ofte i formen av utseende.

Jay: "Kiling" *down under* er det motsatte av kiling *up over*. Kan i figurativt syn tolkes som følelsene assosiert med opphisselse over diverse ting.

Fra en skala fra en til ti, hvor vondt gjør første gangen?

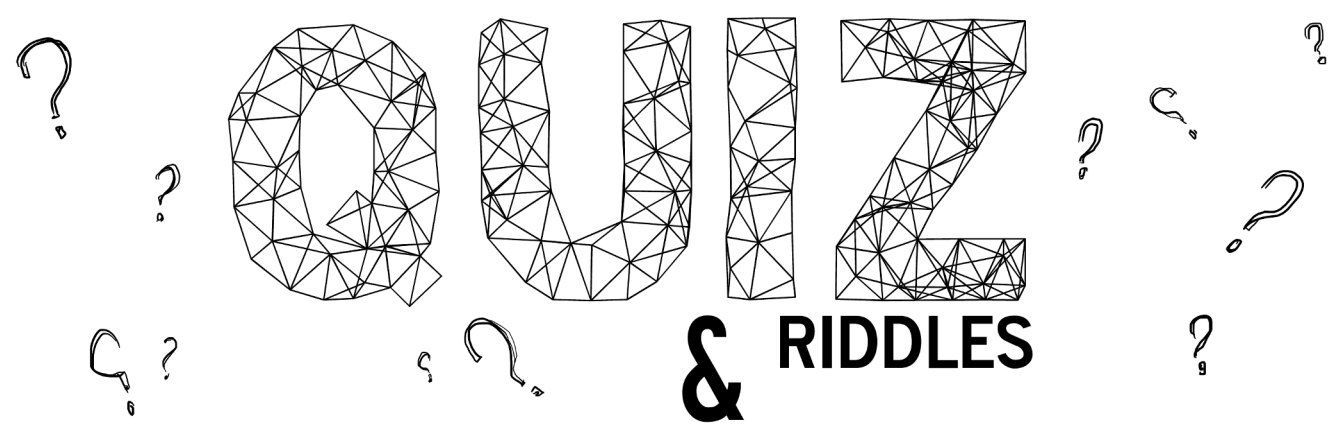
PSL: Kommer helt an på fra person til person. Det er gjerne litt ukomfortabelt, og muligens litt vondt, men skal på ingen måte gjøre ulidelig vondt, rundt 1-3 på smerteterskel ;-)

Så du kan kose i vei uten noen store bekymringer for smerter ;-)<3

Lubie D: Selvsagt vil det også bli bedre etter en stund, siden smerten er koblet til at jomfruhinnen blir brutt. Pass på at dere er forsiktig med hvor fort dere begynner etter å ha kommet gjennom, ettersom man er fremdeles ganske sår. Vent til det blir sagt ifra at dere kan fortsette. For gutter som skal gjøre det med gutter, kommer smertene av at noe kommer inn i et hull som ingenting pleier å gå *inn* i. Men ja, det varierer. For noen vil det være lettere enn andre, men i stunden kan det føles ganske ille. Noen ganger er det også mulig at jomfruhinnen har blitt brutt på en annen måte, som f.eks om man sykler ofte.

Jay: Ved forsiktig utførelse vil smerten ikke gå høyere enn 3, slik PSL konstaterer. Husk at sex skal være en fin opplevelse for begge parter- husk å respektere den andres preferanser!

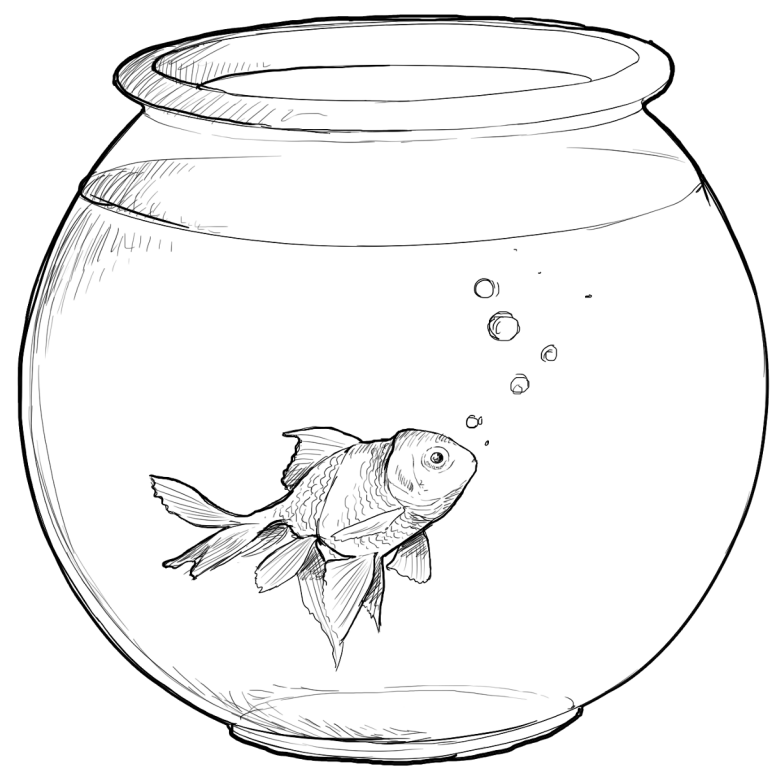
PS: Glidemiddel er tingen.

By: **Andrea S. Rundhovde og Kaja Helland**
Illustrations: **Victoria Dontsova**

Quiz:

1. For how long did the 100-year war last?
2. Where are Panama hats made?
3. Who was the first wife of King Henry VIII (of England)?
4. How long did the shortest war ever last?
5. What is the colour of a black box in an aeroplane?
6. What is lava bread?
7. What question can you never answer yes to without lying?
8. Before Mount Everest was discovered, which was the tallest mountain in the world?
9. In which month do Russians celebrate the October revolution?
10. What does S.O.S. stand for?

Riddles:

1. I am always there, some distance away, somewhere between land or sea and sky I lay, you may move toward me, yet distant I'll stay.
2. 10 fish are in a tank- 2 drown, 4 swim away, 3 die - How many are left?
3. I do not eat food, but I enjoy a light meal everyday. What am I?
4. First think of the person who lives in disguise, who deals in secrets and tells naught but lies. Next, tell me what's always the last thing to mend, the middle of middle and end of the end? And finally give me the sound often heard, During the search for a hard-to-find word. Now string them together and answer me this, Which creature would you be unwilling to kiss?

- Quiz:
1. 116 years 2. Ecuador 3. Catherine of Aragon 4. 38 minutes 5. Orange 6. Seaweed 7. Are you asleep? 8. Mount Everest itself 9. In November 10. It does not stand for anything
- Riddles:
1. The horizon 2. 10 fish, none have left 3. A plant 4. A spider

HAR DU LYST TIL Å BIDRA MED NOE TIL NESTE UTGAVE?
KONTAKT EN I REDAKSJONEN ELLER SEND EN MAIL TIL [KATTENAVISEN@GMAIL.COM](mailto:kattenavisen@gmail.com)